

REFERAT Byrådet 2022 til 2025 d. 28-08-2025

Mødedato Torsdag d. 28. august 2025 kl. 18:00

Mødested Nakskov Bibliotekets mødesal

Mødedeltagere Holger Schou Rasmussen, Vibeke Grave, Martin Boesen, Michael Knudsen, Thomas Østergaard, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Ann-Britt Lærkedahl, Gry Hernø, Lasse Falster, Klaus Svensson, Diana Leicht Christensen, Eric Steffensen, Tine Vinther Clausen, Merete Meyer, Knud Knudsen, Vagn Pedersen, Jesper Volmer, Lars Christiansen, Henning Rasmussen, Marie-Louise Brehm Nielsen, Henrik Jacobsen, Per Kim Nielsen, Leo Christensen, Birthe Lauridsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budgetopfølgning 31. maj 2025.....	4
Ansøgning om kommunegaranti på 70 mio. kr. til Lolland Varme A/S.....	9
Lolland-Falster Brandvæsen budget 2026.....	11
Antage BDO statsautoriseret Revisionspartnerskab (ny selskabsform).....	12
Takstregulativ 2026 Lolland Falster Airport.....	13
Fælleskøkken, stillingtagen til evt. salg.....	15
Endelig vedtagelse - Kommuneplantillæg og lokalplan for transformerstation ved Færgevej i Rødby	18
Endelig vedtagelse - Lokalplan for boliger ved Namsosvej i Maribo.....	21
Endelig vedtagelse - Lokalplan for naturhotel ved Bønderskov ved Birket.....	25
Godkendelse af skema B for fysisk helhedsplan for Kløverbænget, tilhørende Boligselskabet af 194	30
Etablering af Sundhedsreform som et fyrtårn.....	36
Udkast til frivillighedspolitik: Høringsversion til godkendelse.....	38
Udpegning af repræsentant samt suppleant til de nye Sundhedsråd jf. Sundhedsreform.....	40
Ændring af styrelsesvedtægt for Lolland International School.....	42
Opfølgning på idéoplæg - Kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Holeby.....	44
Opfølgning på idéoplæg - Kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Torpevej.....	48
Opfølgning på idéoplæg - Kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Tryghuse.....	52
Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm.....	56
Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for boliger på Vestergade i Maribo på den tidligere	58
Finansiering af "Folkeskolens Kvalitetsprogram".....	61
Principper for ny takststruktur Lolland Færgefart.....	64
Åben orientering.....	66
Lukket: Tilbagekøb af erhvervsareal i Maribo.....	67
Lukket: Lukket orientering.....	68
Godkendelse af referat.....	69

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til byrådsmødet den 28. august 2025.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Budgetopfølgning 31. maj 2025

00.32.00-Ø00-19-24

Sagsresumé

Sagen omhandler årets anden budgetopfølgning pr. 31. maj 2025.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Dette er årets anden opfølgning og giver et overblik over de økonomiske forventninger til 2025.

Samlet set fremstår driftsøkonomien fornuftig, omend der er betydelige udsving imellem de enkelte udvalg. På baggrund af de aktuelle skøn i opfølgningen forventes de samlede serviceudgifter at ligge 60 mio. kr. under kommunens servicerramme.

Anlægsudgifterne forventes at blive forholdsvis høje med et forbrug på knap 237 mio. kr. Til sammenligning lå anlægsforbruget i 2024 på godt 162 mio. kr.

Midtvejsreguleringen for 2025 medfører for Lolland Kommune en modregning i bloktilskuddet på 25,5 mio. kr., hvilket dels skyldes ændret skøn af kommunernes overførselsudgifter og dels ændret pris- og lønskøn.

Likviditeten, målt efter kassekreditreglen (gennemsnit af de seneste 365 dages likviditet), er dalende. Fra knap 109 mio. kr. ved udgangen af maj til forventeligt 44 mio. kr. ved udgangen af året – baseret på de nuværende forudsætninger. Udviklingen kan påvirkes væsentligt af forhold som fx ændret anlægsforbrug, øget lånoptagelse og tilbagebetalinger af efterregulerede ejendomsskatter.

Siden årsskiftet har Lolland Kommune tilbagebetalt yderligere 13,4 mio. kr. i efterregulerede ejendomsskatter, og der forventes fortsat flere tilbagebetalinger i 2025.

Det samlede regnskabsresultat - eksklusive forventede overførsler - viser et underskud på 186,6 mio. kr., hvilket er 15,4 mio. kr. værre end det korrigerede budget på 171 mio. kr. Det skyldes især midtvejsreguleringen og tilbagebetaling af ejendomsskatter, der dog delvist modsvares af et forventet mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet.

Resultat, mio. kr.	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forventet afvigelse	Forventede overførsler	Afvigelse uden forventede overførsler
Indtægter (skatter og tilskud)	-4.282,8	-4.243,9	38,9	0	38,9
Driftsudgifter	4.202,2	4.102,8	-99,4	66,6	-32,8
Renter	12,8	12,8	0,0	0	0,0
Anlæg	239,0	236,5	-2,5	11,8	9,3
Resultat i alt	171,1	108,2	-63,0	78,4	15,4

Indtægter

Der foreslås en tillægsbevilling på 13,4 mio. kr. under skatter med baggrund i en mindreindtægt - eller merudgift - på 13,4 mio. kr. som følge af tilbagebetaling af efterregulerede ejendomsskatter for perioden 2021 til 2023.

Samtidig foreslås en tillægsbevilling på 25,5 mio. kr. under tilskud og udligning. Baggrunden er et tilsvarende fald i indtægterne som følge af midtvejsreguleringen i 2025. Reduktionen skyldes et fald i skønnet af dels kommunernes overførelsesudgifter og dels pris- og lønudviklingen.

Midtvejsreguleringen skal ses i sammenhæng med forventede mindreudgifter på det samlede arbejdsmarkedsområde, hvor de reviderede udgiftsprognoser ligger væsentligt under de oprindelige budgetforudsætninger.

Drift

Samlet set forventes et mindreforbrug på knap 33 mio. kr. på driften, når de skønnede overførsler til 2026 fratrækkes. Serviceudgifterne ligger knap 6 mio. kr. over det forventede niveau, mens udgifterne til områder, der ikke er service, ligger 39 mio. kr. lavere.

Det samlede mindreforbrug kan primært henføres til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, der forventer mindreudgifter på knap 43 mio. kr. (eksklusive forventede overførsler). Det skyldes især lavere udgifter på arbejdsmarkedsområdet - ikke mindst til varig forsørgelse - og lavere udgifter på det socialpsykiatriske område.

Der forventes samtidig merudgifter på 12 mio. kr. (eksklusive forventede overførsler) fordelt med 5,7 mio. kr. under Klima-, Teknik- og Miljøudvalget som følge af stigende udgifter til færgedrift og med 6,3 mio. kr. under Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget især til konfliktforebyggelse og fast vagt samt mellemkommunale betalinger på ældreområdet.

En nærmere gennemgang af afvigelserne på driften fremgår af det vedlagte **bilag 1**.

Der foreslås samlet set negative tillægsbevillinger på 37 mio. kr. til driften, hvoraf de knap 33 mio. kr. vedrører forventede mindreudgifter på arbejdsmarkedsområdet.

De samlede tillægsbevillinger til serviceudgifter udgør minus 4,1 mio. kr. Hvis de foreslåede indstillinger godkendes, vil bevillingsreserven dermed øges fra 27,5 mio. kr. til 31,6 mio. kr.

Herudover foreslås en nedskrivning af den samlede drift på 5,4 mio. kr. fordelt på udvalgene, idet der er sket en nedjustering af pris- og lønudviklingen, som tilsvarende medfører en modregning i bloktilskuddet i indværende år. Beløbet tilføres kassen.

Anlæg

De samlede anlægsudgifter forventes at udgøre 237 mio. kr., hvilket ligger tæt på det korrigerede budget på 239 mio. kr. Der er dog fortsat betydelig usikkerhed forbundet med skønnene, da de indmeldte forventninger på dette tidspunkt af året erfaringsmæssigt overstiger de endelige regnskabstal.

Der foreslås en samlet negativ tillægsbevilling på 38,4 mio. kr. til anlæg, hvoraf de 35,5 mio. kr. vedrører ændret periodisering af forskellige anlægsprojekter. En nærmere oversigt fremgår af **bilag 2**.

Likviditet

Kommunens gennemsnitlige likviditet er dalende og udgjorde ved udgangen af maj knap 109 mio. kr. Med de nuværende forudsætninger forventes den at falde til 44 mio. kr. ved årets udgang - et markant lavere niveau end ved udgangen af 2024.

Hvordan så det ud sidst - budgetopfølgningen 28. februar

Siden budgetopfølgningen pr. 28. februar, hvor forventningen var et driftsoverskud på 148,5 mio. kr., er overskuddet nu nedjusteret til 141,1 mio. kr. Ændringen i det samlede resultat er dermed begrænset. Der er dog sket et fald i både de forventede driftsudgifter og indtægter - herunder både skatteindtægter og indtægter fra tilskud og udligning.

Den forventede driftsoverførsel til 2026 er samtidig opjusteret til knap 67 mio. kr. mod 60 mio. kr. i den foregående opfølgning.

Økonomi

Bevillingsmæssige konsekvenser som følge af denne budgetopfølgning

Område	Indgår i indstillingspunkt	Bevilling, mio. kr.	Bevilling i alt, mio. kr.
Drift			-37,0
Klima-, Teknik - og Miljøudvalget	1	0,5	
Børne- og Skoleudvalget	2	-4,3	
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	3	-33,3	
Økonomi- og Erhvervsudvalget	4	0,1	
Anlæg			-38,4
Ændret periodisering af diverse anlæg	5	-35,5	
Botilbud til unge	6	-3,0	
Salg af grund ved Havesangervej	7	-0,5	
Salg af grunde og bygninger 2025 - indtægter	8	-0,9	
Salg af grunde og bygninger 2025 - udgifter	9	0,2	
Projektering ny færge	10	1,0	
Toiletstrategi	11	0,3	
Budgetomplacering fra den ikke-disponerede nedrivningspulje	12	-6,0	
Budgetomplacering fra ministerielt tilskud til nedrivning af bygninger i landsbyer	13	-5,7	
Budgetomplacering til nedrivning af bygninger i landsbyer, udgifter	14	11,7	
Finansiering			38,9
Skatter - tilbagebetaling af efterreguleret grundskyld	15	13,4	
Tilskud og udligning - midtvejsregulering	16	25,5	
Samlet kassehenlæggelse			-36,5

Herudover foreslås en negativ tillægsbevilling på samlet set 5,4 mio. kr. til driften vedrørende nedskrivning af budget 2025 på grund af lavere pris- og lønskøn for året. Beløbet tilføres kassen.

Nedenfor er vist de forventede bevillingsmæssige udeståender på driften, der endnu ikke er medtaget.

Udvalg	Mio. kr.
Klima-, Teknik - og Miljøudvalget	5,2
Børne- og Skoleudvalget	2,0
Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget	6,3
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	-9,3
Forventet merudgift i alt	4,2

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lolland Kommunes principper for økonomistyring.

Indstilling

Administrationen foreslår,

1. at der til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget gives en tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til dækning af vandløbsvedligeholdelse finansieret af kassen via bevillingsreserven
2. at der til Børne- og Skoleudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 4,3 mio. kr. vedrørende en mindreudgift til specialtandlæge i ortodonti (bøjletandlæge). Beløbet tilføres bevillingsreserven i kassen
3. at der til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget gives en negativ tillægsbevilling på 33,3 mio. kr. De 0,4 mio. kr. vedrører nedlæggelse af psykologhjælp til unge mellem 15 og 25 år og tilgår bevillingsreserven i kassen, og de 32,9 mio. kr. er en samlet forventet mindreudgift på arbejdsmarkedsområdet, som tilgår kassen
4. at der til Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en tillægsbevilling på 0,1 mio. kr. vedrørende bymidteplan for Maribo finansieret af kassen via bevillingsreserven

- alt i alt en kassetilførsel på 37 mio. kr. fra driften -

5. at der gives en negativ nettotillægsbevilling på 35,5 mio. kr. til anlæg vedrørende ændret periodisering af forskellige anlægsprojekter
6. at der gives en negativ tillægsbevilling på 3,0 mio. kr. til anlæg vedrørende ændret behov for projektmidler til botilbud til unge
7. at der gives en negativ tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. til anlæg vedrørende salg af grund ved Havesangervej
8. at der gives en negativ tillægsbevilling på 0,9 mio. kr. til anlæg vedrørende indtægter i forbindelse med salg af grunde og bygninger
9. at der gives en tillægsbevilling på 0,2 mio. kr. til anlæg vedrørende udgifter i forbindelse med salg af grunde og bygninger
10. at der gives en tillægsbevilling på 1,0 mio. kr. til anlæg vedrørende projektering af ny færge
11. at der gives en tillægsbevilling på 0,3 mio. kr. til anlæg vedrørende toiletstrategi
12. at der budgetomplaceres -6 mio. kr. fra den ikke-disponerede nedrivningspulje
13. at der budgetomplaceres -5,7 mio. kr. fra ministerielt tilskud til nedrivning af bygninger i landsbyer
14. at der budgetomplaceres 11,7 mio. kr. i udgifter til nedrivning af bygninger i landsbyer

- alt i alt en kassetilførsel på 38,4 mio. kr. fra anlæg -

15. at der gives en tillægsbevilling på 13,4 mio. kr. til skatter vedrørende tilbagebetaling af efterreguleret grundskyld
16. at der gives en tillægsbevilling på 25,5 mio. kr. til tilskud og udligning vedrørende midtvejsregulering som følge af ændret skøn for overførselsudgifter samt pris- og lønfremskrivning

- alt i alt en kassetilførsel på 36,5 mio. kr. -

17. at der herudover gives en negativ tillægsbevilling på samlet set 5,4 mio. kr. vedrørende nedskrivning af budget 2025 på grund af lavere pris- og lønskøn for året fordelt med 0,1 mio. kr. til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, 0,1 mio. kr. til Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, 1,3 mio. kr. til Børne- og Skoleudvalget, 1,2 mio. kr. til Ældre- og Sundhedsudvalget, 1,5 mio. kr. til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget og endelig 1,1 mio. kr. til Økonomi- og Erhvervsudvalget. Beløbet tilføres kassen.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 2:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod, idet der er uklarheder, uansvarlige prioriteringer og Lolland Kommune skal bruge op til serviceloftet.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af byrådet.

Bilag

Bilag 1 _budgetopfølgning Lolland Kommune 31. maj 2025 _tilg

Bilag 2 _periodiserede anlæg

Bilag 3 _økonomisk ordbog _revideret maj 2024 _tilg

Punkt 3: Ansøgning om kommunegaranti på 70 mio. kr. til Lolland Varme A/S

00.34.00-Ø60-2-25

Sagsresumé

Lolland Varme A/S ønsker at optage lån på 70 mio. kr., og der skal tages stilling til, om kommunen vil stille garanti.

Sagsfremstilling

Lolland Varme A/S ansøger om kommunegaranti på 70 mio. kr. til optagelse af lån. Lånet skal benyttes til følgende:

- 34,7 mio. kr. vedrørende distribution. I 2023 er forsyningsområdet blevet udvidet ved Søllested (Grønningen/Troelsbyvej) og Nakskov (Linkøpingvej/Kirunavej). Der er endvidere foretaget renovering af det eksisterende ledningsnet.
- 10,7 mio. kr. til produktion. I 2023 – 2025 har der været foretaget løbende renoveringer og opdateringer af produktionsapparaterne.
- 6,6 mio. kr. til elektroniske målere og teknologi. på grund af lovkrav har Lolland Varme A/S investeret i elektroniske målere og teknologi til hjemtagning af målerdata i perioden 2023 - 2025.
- 18 mio. kr. til etablering af overskudsvarme. Lolland Varme har fået godkendelse til at aftage overskudsvarme fra Nordic Sugars i Nakskov. I 2025 investeres der i varmeveksler på fabrikken, der muliggør at overskudsvarmen sendes ud på Lolland Varmes net.

Lånet forventes optaget hos Kommunekredit inden for rammerne af de betingelser der stilles for optagelse af lån til varmforsyningsvirksomheder, og vil blive kontrolleret.

Ansøgningen er gennemgået, og det er påsat, at det dækker låneberettigede udgifter i overensstemmelse med de af ministeriet beskrevne regler for garantistillelse.

Økonomi

Jævnfør Lolland Kommunes finansielle strategi, skal der ud fra en kreditvurdering fastsættes en garantiprovision. Forbrugerne er i store dele af forsyningsområdet bundet af tinglyst forblivelses- og tilslutningspligt hos Lolland Varme A/S. Risikoen vurderes derfor for lav. Garantiprovisionen fastsættes derfor til 1 % svarende til 700.000 kr.

Der vil endvidere blive beregnet en årlig løbende garantiprovision baseret på baggrund af Lolland Varme A/S økonomi.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til bekendtgørelse om kommuners låntagning og meddelelse af garantier mv. kan kommunen uden deponering garantere for lånoptagelsen til udgifter til opførelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg.

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at den ansøgte garanti på 70 mio. kr. godkendes under forudsætning af, at lånet hjemtages inden for rammerne af de betingelser, der stilles for optagelse af lån til varmforsyningsvirksomheder. Det forudsættes, at Lolland Varme A/S fremsender en endelig opgørelse over faktisk afholdte låneberettigede anlægsudgifter.
- at såfremt garantien godkendes, søges en tillægsbevilling på 0,7 mio. kr. i indtægter til garantiprovision.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 5:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 4: Lolland-Falster Brandvæsen budget 2026

14.00.05-G01-1-19

Sagsresumé

Denne sag forelægges til orientering for byrådet.

Budget 2026 for Lolland-Falster Brandvæsen er blevet fremskrevet i henhold til KL's fremskrivningsprocent for juni måned.

Sagsfremstilling

Beredskabskommissionen har tidligere godkendt budgetforslaget for 2026 med en samlet nettoudgift på 45.915 t.kr. (beregnet ud fra KL's fremskrivningsprocenter fra marts 2025). Budgettet blev fremsendt til byrådets orientering den 27/5 2025.

KL har i juni fremsendt en ny fremskrivningsprocent. Det nye budget 2026 er blevet nedjusteret med 136 t.kr. og udviser herefter en nettoudgift på 45.779 t.kr.

Budgettet tager udgangspunkt i budget 2025 og er fremskrevet i henhold til KL's fremskrivningsprocenter, som anført ovenfor.

Budgettet for 2026, vedrørende Falck-kontrakten, tager udgangspunkt i den faktiske udgift for 2025 fremskrevet med KL's fremskrivningsprocent.

Budgettet for 2026 kan opdeles i tre hovedområder:

- Falck-kontrakt: 26.525 t. kr.
- Personale - herunder de kommunale beredskaber i Stokkemarke og på Femø, Fejø og Askø: 15.746 t. kr.
- Drift, herunder bygninger, køretøjer, materiel, udrustning og frivillige: 3.508 t. kr.

Økonomi

Lolland kommunes tilskud for 2025 udgør 48,3 % af det samlede nettobudget svarende til 22.111 t.kr.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Beredskabsloven og lov om kommunernes styrelse.

Samordningsaftalen for Lolland-Falster Brandvæsen.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Budget 2026 Lolland-Falster Brandvæsen Juni-skøn

Punkt 5: Antage BDO statsautoriseret Revisionspartnerskab (ny selskabsform)

83.15.07-P27-1-24

Sagsresumé

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab A/S har vedlagt redegørelse for ønske om at omstrukturere ejer- og koncernstrukturen ved at overdrage al driftsaktivitet i BDO til et partnerselskab (kommanditselskab), hvilket jf. kommunalstyrelseslovens § 42 kræver Kommunalbestyrelsens og Ankestyrelsens godkendelse.

Sagsfremstilling

Omstrukturering hos BDO

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab A/S fremsender vedlagte redegørelse for ønske om at omstrukturere ejer- og koncernstrukturen ved at overdrage al driftsaktivitet i BDO til et partnerselskab (kommanditselskab), hvori aktionærerne via deres holdingselskaber (kommanditisterne) indskyder en bestemt kapital, fordelt på aktier, og ved at etablere et anpartsselskab som komplementarselskab, der ejes af aktionærernes holdingselskaber, og som hæfter ubegrænset for al gæld i Partnerselskabet.

Aktionærerne har på den baggrund besluttet at omstrukturere BDO-koncernen og etablere en partnerskabsstruktur. Omstruktureringen er sket pr. 1. juli 2025.

Omstruktureringen kræver, at Kommunalbestyrelsen både afskediger BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab A/S og derefter antager BDO statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S som ny revision.

Afskedigelse af revision og antagelse af ny revision kræver samtykke fra Ankestyrelsen, jf. kommunalstyrelseslovens § 42.

Kommunalbestyrelsens beslutning bliver herefter indsendt til Ankestyrelsen med henblik på endelig godkendelse af overdragelsen.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Indstilling

Administrationen indstiller at,

- Udvalget godkender afskedigelse af BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab A/S
- Udvalget godkender antagelse af BDO statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S som ny revision

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 6:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Omstrukturering af BDO AS til BDO PS

Redegørelse - revisionsaftale - udenfor udbud - 20 05 2025 - final.pdf

Punkt 6: Takstregulativ 2026 Lolland Falster Airport

08.20.00-S29-2-16

Sagsresumé

Denne sag foreligger til orientering og godkendelse i flyvepladsudvalget.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på den temadrøftelse, der fandt sted den 4. marts 2025 om principperne for et nyt takstregulativ for Lolland Falster Airport, blev forskellige holdninger diskuteret og vurderet ud fra, om man var "Enig" eller "Uenig", og ud fra resultaterne er der lagt vægt på følgende:

Fokus på højsæsonen: Indtægtsstrategien bør koncentreres om sommermånederne, hvor det økonomiske potentiale er størst.

Øget brugerbetaling for at mindske den kommunale støtte: Takstregulativet skal sikre, at brugerne dækker en større andel af omkostningerne, så kommunernes bidrag kan reduceres.

Mulighed for rabat til nationale foreninger: Der kan være rabatordninger eller lavere takster for brugere ved arrangementer, der planlægges af nationale foreninger som DMU, for at fremme organiserede og tilbagevendende aktiviteter.

Moderat prisstigning for alle brugergrupper: Alle kundetyper skal betale lidt mere – både for at sikre et bredt bidrag og for at øge indtægterne uden væsentligt at påvirke efterspørgslen.

Lav priselasticitet skaber rum for justeringer: Priserne kan hæves uden større konsekvenser for efterspørgslen, da omkostningen typisk udgør en lille del af den samlede udgift for brugerne.

Vækststrategi på alle aktivitetsområder: Pris- og udviklingsstrategien skal understøtte vækst på tværs af alle aktiviteter, ikke blot fastholdelse af det nuværende niveau.

Værdi og kvalitet frem for laveste pris: Der skal ikke fokuseres på at være billigst i forhold til andre flyvepladser – i stedet skal kvalitet, faciliteter og oplevelse være i centrum.

Lige behandling af gæster og daglige brugere: Prisstrukturen skal sikre, at både lejlighedsvis og daglige brugere bidrager på et fair og balanceret grundlag.

Ingen mængderabatter: Trappemodeller, hvor mere forbrug giver lavere pris, skal undgås – der skal i stedet være enkle og stabile priser.

Faste og enkle priser – ikke sæsonafhængig: Priserne skal ikke variere med årstiden eller med events/arrangementer – der ønskes en enkel, gennemsigelig og stabil prisstruktur.

På den baggrund har administrationen omskrevet takstregulativet for 2026 (Bilag 2 og 3) samt justeret taksterne med nedenstående stigninger.

- Starttakster for luftfartøjer med startvægt op til 1.500 kg er forhøjet med kr. 5,00 til kr. 110,00.
- Starttakster for hvert efterfølgende påbegyndt 1.000 kg er forhøjet med kr. 5,00 til kr. 105,00.
- Opholdstakst for luftfartøjer med startvægt op til 1.500 kg. er forhøjet med kr. 5,00 til kr. 80,00.
- Opholdstakst for hvert efterfølgende påbegyndt 1.000 kg er forhøjet med kr. 5,00 til kr. 40,00.
- Åbningstakst pr. påbegyndt time er forhøjet med kr. 50,00 til kr. 550,00.
- Afgift for kørsel (Legal Streetrace) på landingsbanen er forhøjet med kr. 25,00 til kr. 225,00.
- Afgift for kørsel på landingsbanen er forhøjet med kr. 25,00 til kr. 650,00.
- Årskort med MTOW op til 1.500 kg. er forhøjet med kr. 150,00 til kr. 1550,00.
- Årskort med MTOW mellem 1.501 kg. og 2.500 kg. kr. 2.150,00.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget godkender takstregulativet for 2026 og fremsender til de to byråds endelige godkendelse.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Lolland Falster Airport, den 10. juni 2025, punkt 3:

Fraværende: Peter Bring-Larsen, Muj Berisha, Martin Skibsted

Godkendt.

Den fremsendes herefter til de to byråd til godkendelse.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 5:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

Flyvepladsudvalget, Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Opsamling på drøftelse om Takstregulativ for Lolland Falster Airport

Takstregulativ EKMB 2026

Fees and charges EKMB 2026

Punkt 7: Fælleskøkken, stillingtagen til evt. salg

27.00.00-A00-52-25

Historik

Ejerkredsen har ved beslutningssag: Konkurrenceudsættelse af Fælleskøkkenet, i 2024 godkendt at der skal ske konkurrenceudsættelse af Fælleskøkkenet.

Sagsresumé

Der skal tages stilling til om Fælleskøkkenet I/S skal sælges, hvilket vil indebære, at der iværksættes en konkurrenceudsættelse. På baggrund af gennemførte markedsdialoger med private aktører, er det erfaret at Fælleskøkkenet betragtes som et aktiv med stort fremadrettet potentiale. Notat med udfoldet beskrivelse er vedlagt sagen som bilag.

Sagsfremstilling

Baggrund

Der er nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Guldborgsund og Lolland kommuner samt fra Region Sjælland. Arbejdsgruppen refererer til en Styregruppe med én direktør fra hver organisation. Arbejdsgruppen har undersøgt mulighederne for en konkurrenceudsættelse af fælleskøkkenet, herunder især Fælleskøkkenets attraktivitet på markedet samt proces for en konkurrenceudsættelse.

Fælleskøkkenet I/S ejes i dag i Fællesskab imellem Region Sjælland, Guldborgsund Kommune og Lolland Kommune med følgende fordeling

Region Sjælland: 21,7%

Lolland Kommune: 38,9%

Guldborgsund Kommune: 39,4%

Der er udarbejdet en interessentaftale, der regulerer forholdet imellem de 3 interessenter. Fælleskøkkenet I/S er i dag organiseret som en selvstændig enhed med en direktør og 74 årsværk fordelt på 90 medarbejdere.

Markedsafklaring

Fælleskøkkenet er særdeles attraktivt for det private marked. De private leverandører er interesserede i fuld videreførelse og eventuel udvidelse af Fælleskøkkenet. Styregruppen anbefaler på den baggrund et salg. Et salg af køkkenet forudsætter at den kommende leverandør overtager madleverancer til de tre nuværende ejere (herefter benævnt parterne) på nye leveringskontrakter.

En privat leverandør vil have mulighed for at udnytte de i dag uudnyttede potentialer i Fælleskøkkenet, og dermed gøre køkkenet mere konkurrencedygtigt.

Arbejdsgruppen har gennemført markedsdialoger med tre private aktører. På baggrund af markedsdialogerne, kan følgende konkluderes

Medarbejdere. Medarbejderne er den vigtigste ressource for en succesfuld overtagelse. Alle potentielle leverandører ønsker at bibeholde nuværende ansættelser. Konkurrenceudsættelse vil indeholde en virksomhedsoverdragelse af nuværende medarbejdere.

Produktionsfaciliteter. Leverandørerne er positive over køkkenet generelt og faciliteterne. Leverandører ønsker at overtage det fulde produktionsapparat med henblik på videreførelse på eksisterende lokalitet og eventuel udvidelse på sigt. Leverandørerne ser et uudnyttet potentiale i Fælleskøkkenet.

Salg af Fælleskøkkenet

Styregruppen indstiller til salg af Fælleskøkkenet ved en konkurrenceudsættelse hvor private aktører kan byde ind på køb af Fælleskøkkenet og varetagelse af den fremadrettede madservice til interessenternes egne behov, herunder visiterede borgere.

Ejerkredsens ansvar for drift, renovering og vedligehold af køkkenet, bortfalder ved et salg af køkkenet. Køkkenet i sin helhed overdrages til leverandøren som den professionelle part.

Leveringskontrakter og indhold

En privat aktørs køb af Fælleskøkkenet, skal være betinget af, at aktøren indgår individuelle leveringskontrakter med hver af de tre interessenter, tilpasset interessenternes forhold, præferencer og prisstrukturer.

Kontrakterne vil indgå i udbudsmaterialet for konkurrenceudsættelsen, hvor kvalitetskrav til leverancerne fastlægges i henhold til den enkelte interessents behov, samt den "Nationale Kosthåndbog" samt "Anbefalinger for den Danske Institutionskost. Anbefalingerne opdateres løbende, og er udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, DTU Fødevareinstituttet og Miljø- og Fødevareministeriet – Fødevarestyrelsen.

Derudover vil kontrakterne regulerer inddragelse af lokale leverandører til produktionen, økologi og dyrevelfærd samt miljø og sociale hensyn.

Fleksibilitet og tilpasninger

Kontrakter skal fremtidssikres i forhold til leveringer, så forandringer og justeringer er muligt.

Derudover skal det være muligt at introducerer nye kundegrupper, herunder skolemad. Alle former for leveringer til interessenternes institutioner, der naturligt falder indenfor Fælleskøkkenet ydelse og service, skal løbende kunne rummes i kontrakterne.

Løbetid

Der kan aftales individuelle kontraktlængder for hver part. Længere kontraktløbetider vil gøre køb af Fælleskøkkenet mere sikkert og attraktivt for den private aktør (køber).

Proces og jura

Konkurrenceudsættelsen forventes gennemført efter udbudsprocessen "Udbud med forhandling", da det vurderes at være fordelagtig for både sælger og køber, i et projekt af så kompleks og vigtig karakter.

Parterne har aftale med ekstern juridisk rådgiver om at forestå den nødvendige rådgivning af arbejdsgruppen i forbindelse med processen. Yderligere eksterne rådgivere, som valuar eller revisionsvirksomhed skal inddrages i forbindelse med salg af aktiver.

Politisk behandling

Processen for konkurrenceudsættelsen præsenteres til politisk behandling, i alle tre organisationer, i forbindelse med følgende milepæle:

Juni-september 2025	Anbefaling og godkendelse salg af Fælleskøkkenet I/S med tilhørende leveringskontrakter
Januar-februar 2026	Præsentation og godkendelse af kriterier for valg af køber samt præsentation af leveringskontrakter for fremadrettet madleverancer
August 2026	Præsentation og godkendelse af valgt køber forud for endelig tildeling af kontrakter

Økonomi

Ejendomsværdi udgør pr. 2024 DKK 10.300.000

Grundværdi udgør pr. 2024 DKK 540.000

Den regnskabsmæssige værdi pr. 2024 udgør for Grunde og bygninger: DKK 49.800.000, og for produktionsanlæg og maskiner: DKK 16.500.000

Værdien af andre anlæg udgør: DKK 500.000

Materielle anlægsaktiver under udførelse udgør pr. 2024: DKK 1.100.000

Indstilling

Administrationen indstiller at;

- Der udarbejdes udbudsmateriale med henblik på salg af Fælleskøkkenet
- Der udarbejdes tre individuelle kontrakter til at sikre den fremadrettede levering af ydelser fra Fælleskøkkenet til parterne

Tidligere beslutning

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 13. august 2025, punkt 6:

Taget orientering til efterretning.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 7:

Økonomi- og Erhvervsudvalget videregiver sagen til behandling i Byrådet.

Indstilles godkendt.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, fremsatte følgende ændringsforslag:

Sagen udsættes til byrådsmødet i september 2025 og Administrationen pålægges at vedlægge et overslag over:

1. Hvordan kan vi genoprette køkkener på plejecentre og hvad vil det koste?
2. Hvad koster det og hvilke muligheder giver det med en Offentlig privat partnerskab?
3. Hvad koster udbudsmaterialet?
4. Hvad koster det i fremtiden?
5. Hvad koster beredskabet hvis der købes mad hos en privat?
6. Hvad koster det hvis beredskabet skal bruges?
7. Oversigt over andre kommunale udgifter

Ændringsforslag afvist

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger.

Øvrige byråd stemte imod ændringsforslaget.

Behandling af den oprindelige indstilling:

Godkendt

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet sagen ikke er tilstrækkelig belyst og fordi vi foretrækker et helt eller delvist offentligt selskab.

Bilag

Notat til sagsfremstilling - Fælleskøkkenet.

Punkt 8: Endelig vedtagelse - Kommuneplantillæg og lokalplan for transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn

01.02.05-P16-24-24

Historik

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget traf den 11. november 2024 beslutning om at igangsætte udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan for et teknisk anlæg i form af en transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2025 - Endelig vedtagelse af lokalplan for transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn.

"Kommuneplantillæg 19 - Højspændingsstation ved Færgevej i Rødbyhavn" og "Forslag til Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" har været i offentlig høring fra den 2. april til den 9. juni 2025.

"Forslag til kommuneplantillæg 19" er blevet indarbejdet i Kommuneplan 2025-2037, der blev endeligt vedtaget af Byrådet den 26. juni 2025. Da kommuneplanen er vedtaget før den endelige vedtagelse af lokalplanen, bortfalder kommuneplantillægget, fordi lokalplanen herefter er i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

I forbindelse med den offentlige høring af planforslagene er der indkommet et høringssvar fra Banedanmark (**Bilag 3**).

Høringssvaret omhandler tilladelser i henhold til jernbanelovens § 24 ved konkrete arbejder og anlæg i nærheden af jernbanen, som kan være til gene for togdriften, herunder om at lede vand til baneterræner.

Der er godt 100 meter mellem lokalplanområdet og nærmeste jernbanespor på det gamle baneterræn, og mellem de to løber en stor drækanal, som kan sikre, at vand ledes bort fra planområdet. Der er ikke længere togdrift på det gamle baneterræn ned til færgehavnen, idet den fremtidige togdrift med åbningen af Femernbæltforbindelsen flyttes længere imod øst og væk fra planområdet.

Høringssvaret har ikke medført forslag til ændringer i lokalplanen (**Bilag 4**).

Der er foretaget mindre administrative rettelser i lokalplanen, primært vedrørende opdatering af afsnit om kommuneplanen. Ingen af ændringerne er vurderet så væsentlige, at det medfører en ny høring af planerne.

"Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" kan ses i en digital udgave på:
<https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=505>

Supplerende indstilling til mødet den 11. august 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At "Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" med foreslåede ændringer, vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at forslag til "Kommuneplantillæg 19 - Højspændingsstation ved Færgevej i Rødbyhavn" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" (**Bilag 2**) godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Forslag til "Kommuneplantillæg 19 - Højspændingsstation ved Færgevej i Rødbyhavn" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" (**Bilag 2**), udlægger området til højspændings- og transformerstation med tilhørende anlæg og bygninger.

Lokalplanen giver Cerius mulighed for at realisere udvidelsen af den eksisterende 50 kV-transformerstation, for dermed at understøtte og sikre forsyningssikkerheden.

Området omfatter en eksisterende transformerstation, markarealer og et plantebælte imod motorvejen. Området ligger ud i det åbne land, umiddelbart nord for Færgevej ved broen over motorvejen og det tidligere jernbaneareal. Der er ca. 275 meter til nærmeste bolig og mere end 500 meter til nærmeste rekreative areal, på tværs af aktive erhvervs- og transportområder.

Lokalplanen sikrer mulighed for det ønskede anlæg i højder op til 8,5 meter, dog op til 18 meter for lynfangsmaster, og med mulighed for relevant bebyggelse i op til 5 meters højde. Da planen muliggør anlæg, som kan medføre livsfare, indeholder den samtidig mulighed for at sikre området.

De eksisterende dele af anlægget er beliggende i kote 1, hvilket er vurderet til at være en sikker højde på baggrund af nuværende forventede klimaændringer. Lokalplanen giver derfor mulighed for, at der kan terrænreguleres så fremtidige anlæg ligeledes kan placeres i kote 1. Det svarer til en terrænstigning på det nye areal på imellem 0,75 og 0,25 cm i forhold til eksisterende.

Da planområdet ligger direkte ud til det åbne land, stiller lokalplanen krav om et slørende plantebælte, så anlægget ikke kommer til at stå som et dominerende element i landskabet, men så det indpasser sig i Rødbyhavns profil.

Da der er tale om et nyudlæg af en kommuneplanramme, er der tale om en væsentlig ændring i planlovens forstand, hvorfor kommuneplantillægget og lokalplanen skal godkendes af Byrådet.

"Forslag til Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" kan ses i en digital udgave på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=505>

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Planområdet er landbrugsareal, men er meget atypisk beliggende i byzone uden nogen form for eksisterende planlægning, hverken kommuneplanramme eller lokalplan. Da arealet er byzone, er en landzonetilladelse til udvidelsen af anlægget ikke en mulighed. Den eneste mulighed for udvidelsen er med en lokalplan.

Der kan ikke udarbejdes lokalplan, uden at der er en kommuneplanramme på det berørte areal, og der er derfor, sideløbende med lokalplanen, udarbejdet et tillæg til kommuneplanen, som udlægger en kommuneplanramme til teknisk anlæg - Højspændings- og transformerstation.

Miljøvurderingsloven

Der er foretaget en miljøscreening af kommuneplantillægget og lokalplanen, og på den baggrund har Lolland Kommune besluttet følgende jævnfør miljøvurderingslovens § 10:

Der foretages ikke en miljøvurdering af kommuneplantillæg og lokalplan, idet planerne ikke vurderes at danne grundlag for byggeri og anlæg, der medfører en væsentlig påvirkning af miljøet, hverken indenfor eller udenfor planområdet. Det er samtidig vurderet, at planerne ikke påvirker et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Høring/Udtalelse

Planloven fastlægger, at når der som i dette tilfælde er tale om udlæg af en ny kommuneplanramme, så skal høringsperioden være mindst 8 uger. Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal derfor ifølge planlovens regler sendes i 8 ugers offentlig høring.

Administrationen anbefaler, at der ikke afholdes borgermøde. Der er tale om et forholdsvis lille område, som i forvejen omfatter en transformerstation. Lokalplanområdet ligger i tilknytning til erhvervsområderne øst for Rødbyhavn med forholdsvis lange afstand til nærmeste bolig og rekreative anlæg. Anlæggets placering imellem Sydmotorvejen og det

tidligere jernbaneanlæg, og "skjult" under dæmningen ved Færgevej gør samtidig, at anlægget ikke er synligt dominerende i området.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, indstiller:

- At "Forslag til Kommuneplantillæg 19" og "Forslag til Lokalplan 360-165 for transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn" godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.
- At der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 10. marts 2025, punkt 4:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. marts 2025, punkt 10:

Fraværende: Lasse Falster

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 27. marts 2025, punkt 7:

Fraværende: Diana Christensen, Eric Steffensen

Godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 27. marts 2025, punkt 7:

Fraværende: Diana Christensen, Eric Steffensen, Vagn Pedersen

Godkendt.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 11:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 8:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Kommuneplantillæg 19 - Højspændingsstation ved Færgevej i Rødbyhavn_UA

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-165 - Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn_undt

Bilag 3 - Høringssvar

Bilag 4 - Til vedtagelse - Lokalplan 360-165 Transformerstation ved Færgevej i Rødbyhavn

Punkt 9: Endelig vedtagelse - Lokalplan for boliger ved Namsosvej i Maribo

01.02.05-P16-21-22

Historik

Idéoplæg til boliger ved Namsosvej i Maribo var i offentlig høring i foråret 2023, hvor der også blev afholdt borgermøde. Klima-, Teknik- og Miljøudvalget behandlede den 6. marts 2023 de indkomne høringssvar og traf beslutning om det overordnede indhold af de kommende forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for området.

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte på mødet den 12. september 2024 salget af grunden til Boligselskabet Lejerbo.

Den 27. marts 2025 godkendte Byrådet "Forslag til Kommuneplantillæg 17" og "Forslag til Lokalplan 360-163 for boliger ved Namsosvej i Maribo", hvorefter planerne blev sendt i offentlig høring i 8 uger.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2025 - Endelig vedtagelse af lokalplan for boliger ved Namsosvej i Maribo.

"Forslag til Kommuneplantillæg 17" og "Forslag til Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo" har været i offentlig høring fra den 1. april til den 27. maj 2025. Der blev afholdt borgermøde om planerne den 29. april 2025, med ca. 60 deltagere.

Forslag til kommuneplantillæg 17 er blevet indarbejdet i Kommuneplan 2025-2037, der blev endeligt vedtaget af Byrådet den 26. juni 2025. Da kommuneplanen er vedtaget før den endelige vedtagelse af lokalplanen, bortfalder kommuneplantillægget, fordi lokalplanen herefter er i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

I forbindelse med den offentlige høring af planforslagene er der indkommet to høringssvar til lokalplanen fra borgere **(Bilag 3)**.

Det ene høringssvar er fra beboerne på Østre Landevej 44, der er direkte nabo til det kommende boligprojekt. Beboerne er bekymrede for indbliksgener fra den nye bebyggelse og foreslår, at ny bebyggelse nærmest deres ejendom kun må opføres i 2 etager, og at fælleshuset kun må opføres i 1 etage.

Teknik- og Miljømyndigheden vurderer ikke, at en kommende bebyggelse vil medføre indbliksgener for naboerne i et omfang, der er udover, hvad der er normalt i en by. I det konkrete tilfælde vil der ikke kunne opføres ny bebyggelse tæt på naboen, idet der i lokalplanen er fastsat en byggelinje med en afstand på 5 meter fra skel, og der er udpeget en række bevaringsværdige træer på området lige syd for naboen.

Det andet høringssvar kommer fra en beboer på Boisens Vej, som oplever problemer med meget trafik og mange parkerede biler i området ved Namsosvej og derfor mener, at boligprojektet vil belaste området yderligere og øge risikoen for trafikproblemer. Beboeren mener, at der burde være lavet en trafikanalyse, og at den manglende trafikanalyse strider mod Planlovens § 15, stk. 2.

Derudover mener beboeren, at der mangler en plan for, hvordan intern trafikafvikling tænkes løst, for at sikre både funktionalitet og tryghed i området, særligt for de bløde trafikanter.

Teknik- og Miljømyndigheden har forud for udarbejdelsen af lokalplanen fået firmaet Via Trafik (en del af Sweco) til at lave en trafikanalyse af projektets betydning for trafikken i området **(Bilag 4)**. Konklusionen i rapporten er, at projektet vurderes at medføre en meget begrænset ekstra trafikmængde i området, og at eksisterende vejforhold derfor kan fastholdes.

Planlovens § 15, stk. 2 er en opstilling af emner, der kan behandles i en lokalplan og ikke en liste over emner, der skal behandles.

Hvordan den interne trafik indrettes i området, vil blive fastlagt i den bebyggelsesplan, der skal udarbejdes og godkendes i forbindelse med byggetilladelsen til projektet.

Høringssvarene har ikke medført forslag til ændringer i lokalplanen, udover at der i den endelige lokalplan **(Bilag 5)**, vil blive indsat et link til den udarbejdede trafikanalyse i afsnittet om vejadgang.

Der er foretaget mindre administrative rettelser i lokalplanen, primært vedrørende opdatering af afsnit om kommuneplanen. Ingen af ændringerne er vurderet så væsentlige, at det medfører en ny høring af planerne.

"Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej" kan ses i en digital udgave på: <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=466>.

Supplerende indstilling til mødet den 11. august 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, indstiller:

- At "Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo" med foreslåede ændringer, vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at "Forslag til Kommuneplantillæg 17" og "Forslag til Lokalplan 360-163 boliger ved Namsosvej i Maribo" godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune mangler tidssvarende og attraktive boliger. Efterspørgslen kommer fra nuværende borgere - både yngre og ældre – der ønsker en bolig, der er nem at vedligeholde og gerne en bolig, som er mindre end en villa eller et parcelhus. Efterspørgslen kommer også fra mange små familier og enlige, som gerne vil bo bynært, men i dag ikke kan finde en tidssvarende bolig i Maribo.

Området ved Namsosvej egner sig til boligbyggeri i mindre skala. Arealet er placeret meget centralt i Maribo, tæt på centrum, station, skoler, dagtilbud m.m.

Nye boliger på dette område vil, udover at kunne tiltrække nye borgere, også kunne skabe rotation på boligmarkedet, ved at eksempelvis ældre borgere i Maribo flytter til området og dermed frigiver eksisterende parcelhuse og villaer til borgere på arbejdsmarkedet, herunder børnefamilier.

Lolland Kommune har solgt arealet til Boligselskabet Lejerbo, der nu ønsker at opføre boliger på området.

Projektet, der ønskes realiseret, omfatter i alt 42 boliger i tre forskellige størrelser. Boligerne er fordelt på fem boligblokke i tre etager med i alt 30 lejligheder samt 12 rækkehuse i to etager. Alle boliger vil få adgang til en privat have eller altan, og der bliver adgang til et fælleshus og grønne områder.

For at realisere et boligprojekt på området, forudsættes det, at der udarbejdes et tillæg til Kommuneplan 2021-2033, som ændrer den eksisterende ramme fra offentlige formål til boligformål, og at der udarbejdes en ny lokalplan for området.

"Forslag til Tillæg 17 til Kommuneplan 2021-2033" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo" (**Bilag 2**) giver mulighed for, at der kan opføres en bebyggelse i 2 og/eller 3 etager. Bebyggelsen skal bestå af rækkehuse og/eller etageboliger. Bebyggelsesprocenten fastsættes til maks. 60.

"Forslag til Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej" kan ses i en digital udgave på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=466>.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven og miljøvurderingsloven.

I Lolland Kommunes boligpolitik er der en målsætning om, at der skal være gode og sunde boliger til alle livets faser og situationer. Familier skal kunne finde sig til rette i eget parcelhus med have, borgere i den tredje alder skal kunne nyde seniortilværelsen i fleksible og vedligeholdelsesfri rammer, de socialt indstillede skal kunne finde hjem i mere fælledskabsorienterede boformer. Lokalplanen er med til at realisere Lolland Kommunes vision om at sikre gode og sunde boliger i bæredygtige områder, og den understøtter kommunens bymønster, hvor Maribo udgør en hovedby.

I Kommuneplan 2021-2033 ligger området inden for ramme 363-1.D.3, der udlægger området til offentlige formål som stadion og idrætshal, vandrehjem, serviceerhverv mv. Da rammen ikke giver mulighed for boliger, skal der udarbejdes et tillæg til kommuneplanen. Den nye ramme til boliger fastlægges med "Tillæg 17 til Kommuneplan 2021-2033" og er

samtidig indarbejdet i forslag til Kommuneplan 2025-2037. Da der er tale om en anvendelsesændring, er der tale om en væsentlig ændring i planlovens forstand, hvorfor sagen skal godkendes af Byrådet.

Planlægningen af området blev indledt med udsendelse af et Idéoplæg til boliger ved Namsosvej i Maribo, som var i offentlig høring i foråret 2023. Ideoplægget er gældende indtil der vedtages en ny kommuneplan.

Vedtages Kommuneplan 2025-2037 før "Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo" vedtages endeligt, bortfalder "Tillæg 17 til Kommuneplan 2021-2033", idet lokalplanen så vil være i overensstemmelse med den nye kommuneplan. Hvis Kommuneplan 2025-2037 bliver vedtaget inden vedtagelsen af lokalplanen, kan lokalplanen vedtages i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, da lokalplanen dermed vil være i overensstemmelse med kommuneplanrammen.

Området er omfattet af "Lokalplan 363-70 Idrætsområde ved Maribo Idræts- og svømmehal", der giver mulighed for at området kan anvendes til offentlige formål. Lokalplanen vil blive ophævet for det aktuelle område, når den nye lokalplan vedtages.

Ifølge miljøvurderingsloven skal der foretages en miljøvurdering af planer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en miljøscreening har Lolland Kommune efter lovens § 10 vurderet, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering, da planerne ikke vurderes at danne grundlag for byggeri og anlæg, der medfører en væsentlig indvirkning på miljøet, hverken indenfor eller udenfor planområdet. Lolland Kommune har i vurderingen lagt vægt på, at planerne kun muliggør boliger, der ikke vurderes at ville påvirke omgivelserne væsentligt og at området, der skal bebygges, ligger inde midt i et i forvejen tæt bebygget område.

Det er samtidig vurderet, at planerne ikke påvirker et internationalt naturbeskyttelsesområde. Det nærmeste Natura 2000-område (N177 Maribosøerne) ligger ca. 900 meter fra planområdet, som ligger inde midt i et i forvejen bebygget område.

Høring/Udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i 8 ugers offentlig høring. Planloven fastlægger, at når der, som i dette tilfælde, er tale om ændret anvendelse, og der har været afholdt forhøring af planerne med udsendelse af idéoplæg, skal høringsperioden være mindst 8 uger.

Der blev afholdt borgermøde i forbindelse med høringen af idéoplægget. Grunden er efterfølgende blevet solgt til boligselskabet Lejerbo og der er et konkret projektforslag. Administrationen anbefaler, at der afholdes et borgermøde af orienterende karakter, hvor de konkrete planer for området præsenteres.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, indstiller:

- At "Forslag til Kommuneplantillæg 17" og "Forslag til Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo" godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.
- At der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 10. marts 2025, punkt 3:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. marts 2025, punkt 9:

Fraværende: Lasse Falster

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 27. marts 2025, punkt 6:

Fraværende: Diana Christensen, Eric Steffensen

Godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 27. marts 2025, punkt 6:

Fraværende: Diana Christensen, Eric Steffensen, Vagn Pedersen

Godkendt.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 12:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 9:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, fremsatte følgende ændringsforslag:

Byrådet opfordrer Lejerbo til at den offentlige park flyttes hen mod REMA1000 hvor der bliver støjproblemer og i stedet bygger Lejerbo på det areal der er udlagt til offentlig park.

Ændringsforslag afvist

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger.

Øvrige byråd stemte imod ændringsforslaget.

Behandling af den oprindelige indstilling:

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Tillæg 17 til Kommuneplan 2021-2033 Boliger ved Namsosvej i Maribo

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo_undt

Bilag 3 - Høringssvar til Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo

Bilag 4 - Trafikanalyse nye boliger ved Maribo Hallerne_TILG

Bilag 5 - Til vedtagelse - Lokalplan 360-163 Boliger ved Namsosvej i Maribo_undt.

Punkt 10: Endelig vedtagelse - Lokalplan for naturhotel ved Bønderskov ved Birket

01.02.05-P16-17-24

Historik

Det daværende Teknisk Udvalg besluttede den 2. juni 2021 at sende et idéoplæg til Naturhotel i Bønderskov, Birket i offentlig høring. Planprocessen blev efterfølgende afbrudt som følge af en afgørelse fra Miljøstyrelsen, som meddelte afslag på etablering af ny bebyggelse i den eksisterende fredskov. Klagen omhandlede afslaget på dispensationen, og ikke kommuneplantillæg eller lokalplan. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ansøger har herefter revideret projektet med en udvidelse af et areal uden fredskovpligt, og ansøger har revideret den tilhørende ansøgning i overensstemmelse med udtalelser fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen om hotelbegrebet og fra Miljøstyrelsen om anvendelse af eksisterende bebyggelse i fredskov.

Planprocessen er derfor genoptaget efter anmodning fra ansøger.

Den 27. marts 2025 godkendte Byrådet "Forslag til Kommuneplantillæg 20" og "Forslag til Lokalplan 360-166 for naturhotel ved Bønderskov, Birket", hvorefter planerne blev sendt i offentlig høring i 8 uger.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2025 - Endelig vedtagelse af lokalplan for naturhotel ved Bønderskov ved Birket.

"Forslag til Kommuneplantillæg 20" og "Forslag til Lokalplan 360-166 for naturhotel ved Bønderskov, Birket" har været i offentlig høring fra den 8. maj til den 3. juli 2025.

"Forslag til kommuneplantillæg 20" er blevet indarbejdet i Kommuneplan 2025-2037, der blev endeligt vedtaget af Byrådet den 26. juni 2025. Da kommuneplanen er vedtaget før den endelige vedtagelse af lokalplanen, bortfalder kommuneplantillægget, fordi lokalplanen herefter er i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

I forbindelse med den offentlige høring af planforslagene er der indkommet et høringssvar til lokalplanen (**Bilag 3**).

Høringssvaret er fra ejerne af Bønnekevej 14 og Bønnekevej 11, som begge er beliggende ca. 250 meter sydøst for lokalplanområdet.

Ejerne af ejendommene på Bønnekevej har ingen indvendinger mod indholdet af lokalplanen eller ansøgers projekt. De er dog utilfredse med, at den eksisterende skovbyggelinje syd for Bønderskov vil blive flyttet længere mod syd, når der bliver rejst ny skov i forbindelse med realisering af projektet, som lokalplanen giver mulighed for. Det vil sige, at når der rejses ny skov og nyt skovbryn i lokalplanområdets delområde B, så skal skovbyggelinjen flyttes tilsvarende. Skovbyggelinjen er en beskyttelseslinje, der skal forhindre ny bebyggelse og andre anlæg indenfor 300 meter fra skovbryn.

Administrationen har igennem forløbet været i dialog med ejerne på Bønnekevej om problemstillingen. I høringssvaret refereres der til en skrivelse fra ansøger dateret den 5. december 2024 om skovbyggelinjen. Denne skrivelse er ikke fremsendt til administrationen på det tidspunkt eller i den form, som er angivet i høringssvaret. Der har dog efterfølgende været en dialog med ansøger om emnet.

Administrationen har overfor ansøger og ejere af ejendommene på Bønnekevej redegjort for:

- at en lokalplan ikke kan indeholde bestemmelser, som ligger udenfor lokalplanområdet. I dette tilfælde kan lokalplanen derfor ikke fastlægge en reduktion af skovbyggelinjen eller give en generel dispensation herfra til fremtidige projekter på ejendomme beliggende udenfor lokalplanområdet.
- at det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som kan træffe beslutning om reduktion af skovbyggelinjen, men at praksis er restriktiv.
- at ejendommene på Bønnekevej i forvejen er omfattet af planlovens landzoneregler, og at en udvidelse af skovbyggelinjen derfor ikke yderligere begrænser mulighederne for byggeri på ejendommene i forhold til landzonereglerne.

- at der i landzonereglernerne i øvrigt er en række undtagelser fra kravet om landzonetilladelse, som også omfatter dispensation fra skovbyggelinjen. Blandt andet kan helårsboligerne udvides indtil 500 m², og der kan opføres sekundært byggeri på op til 50 m² uden tilladelse og dispensation.

Administrationen vurderer, at den kommende nye skovbyggelinje får minimal betydning for de to ejendomme på Bønnekevej, og at de to helårsboliger kan udvides indtil en størrelse på 500 m² uden krav om hverken landzonetilladelse eller dispensation fra skovbyggelinjen. Det samme er tilfældet for udhuse, garage og øvrigt sekundært byggeri på maksimalt 50 m². Herudover bemærker administrationen, at skovbyggelinjen ikke kan reguleres via lokalplanen, da området er særskilt reguleret af naturbeskyttelseslovens § 17, og derfor skal skovbyggelinjen håndteres uafhængigt af planprocessen.

Høringssvaret har derfor ikke medført forslag til ændringer i lokalplanen. Der er foretaget mindre administrative rettelser i lokalplanen, primært vedrørende opdatering af afsnit om kommuneplanen. Ingen af ændringerne er vurderet så væsentlige, at det medfører en ny høring af planerne.

"Lokalplan 360-166 for naturhotel ved Bønderskov, Birket" til vedtagelse er vedlagt som pdf-fil (**Bilag 4**) og kan ses i en digital udgave på: <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?LokalplanId=465>

Supplerende indstilling til mødet den 11. august 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, indstiller:

- At "Lokalplan 360-166 for naturhotel ved Bønderskov, Birket" med foreslåede ændringer, vedtages endeligt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at "Forslag til Kommuneplantillæg 20 - Feriehotel ved Birket" (**Bilag 1**) og "Forslag til Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" (**Bilag 2**) godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har modtaget en revideret ansøgning fra virksomheden Kudu, som ønsker at etablere et lille naturhotel ved Bønderskov, Birket. Naturhotellet skal bestå af en række glashytter, som kan tilbyde en anderledes naturnær overnatningsform. Her kan gæsterne opleve naturen på tættest hånd, sove under stjernehimlen og med kvaliteten samt komforten af et luksushotelværelse typisk i én til tre nætter. Glashytterne på Lolland er frontløbere i Danmark i forhold til den nye tendens inden for naturnær overnatning, og de har i 2022 modtaget støtte fra LAG Lolland-Falster.

Konceptet er med stor succes afprøvet i et pilotprojekt med en enkelt glashytte opstillet i 2022 i en have ved Magletving. Glashytten blev hurtigt optaget på Visit Danmarks liste over mest unikke overnatninger i Danmark, og rejsereportager med omtale i lokale, nationale og internationale medier har øget dens status som et rejsemål, der er værd at besøge. Visit-Lolland Falster omtaler glashytten som "Reason to go" til Lolland. Den har tiltrukket rejsende fra flere end 25 lande og med belægningsprocenter på over 95% i højsæsonen og over 70% i lavsæsonen, har den bevist sin evne til at levere en unik og ekstraordinær oplevelse. Senest er glashytten af Dansk Kyst- og Naturturisme udvalgt til at være med i projektet "NATURNÆTTER", som er et nyt projekt under "Program for naturnær overnatning" med fokus på at fremme udvikling af nye overnatningsformer i naturen. Projektet er støttet af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og VisitDenmark er med som projektpartner.

Naturhotellet ved Bønderskov skal bestå af 8 små 2-personers glashytter på ca. 20 m² indrettet med varme/kølesystem, dobbeltseng, spiseplads, fuldt udstyret køkken, toilet og bad, herunder evt. et udendørs kar-/vildmarksbad. En stor del af hytternes facade inkl. taget er lavet af glas, og dette giver frit udsyn 180 grader horisontalt og vertikalt direkte fra sengen. Arkitekturen af glashytten trækker naturen og omgivelserne ind i overnatningen. Reception og bespisningssted, som er forudsætning for hoteldrift, kan indrettes i de eksisterende bygninger i fredskoven.

Lokalplanområdet er opdelt i 2 områder henholdsvis med og uden fredskovpligt. Delområdet uden fredskovpligt ligger syd for den eksisterende fredskov, og det er i det område, glashytterne skal placeres. Lokalplanen bestemmer, at delområdet med glashytterne skal tilplantes, så det kommer til at fremstå som skov, hvormed området tilpasses det eksisterende bevaringsværdige landskab uden væsentlige visuelle ændringer. Lokalplanen indeholder også en række bestemmelser, som skal sikre en skånsom indpasning i og anvendelse af områdets natur, herunder krav til fjernelse, såfremt hoteldriften ophører.

"Forslag til Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" kan ses i en digital udgave på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/plan/11#/lokalplanid/465>.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lovgrundlag:

Planloven og miljøvurderingsloven.

Nuværende kommuneplan (2021-2033)

I Kommuneplan 2021-2033 ligger størstedelen af området indenfor rammeområde "360-R42 - Feriehotel ved Birket", der udlægger området til rekreativt område med feriecenter herunder feriehotel til maks. 10 enheder, samt conference-, fælles- og personalefaciliteter.

Den sydlige del af området er ikke en del af den eksisterende ramme, og der skal derfor udarbejdes et tillæg til kommuneplanen, som udvider den eksisterende ramme. Da der er tale om en mindre udvidelse af den eksisterende ramme, kan kommuneplantillægget vedtages af Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Da sagen i 2021 blev forelagt daværende Teknisk Udvalg, var der på det tidspunkt tale om en væsentlig ændring af daværende Kommuneplan 2017-2029, da der med kommuneplantillægget skulle udlægges en helt ny ramme. Derfor skulle der dengang være idéoplæg, hvormed kommuneplantillægget var at anse som værende af principiel karakter, hvormed sagen skulle godkendes af Byrådet. Rammen er sidenhen blevet indarbejdet og vedtaget med Kommuneplan 2021-2033. Men henset til, at kommuneplantillæg og lokalplan tilbage i 2021 var tiltænkt at skulle vedtages i Byrådet, anbefaler administrationen, at kommuneplantillæg og lokalplan vedtages af Byrådet.

Kommende kommuneplan (2025-2037)

I "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" er ændringen af rammen indarbejdet i kommuneplanrammen [360-R73 Feriehotel ved Birket](#).

Vedtages "Kommuneplan 2025-2037" før "Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" vedtages endeligt, bortfalder "Tillæg 20 til Kommuneplan 2021-2033", idet lokalplanen så vil være i overensstemmelse med den nye kommuneplan.

Lokalplan

Der er ingen lokalplan for området. Lokalplanområdet er beliggende i landzone og forbliver i landzone efter vedtagelsen.

Miljøvurdering

Ifølge miljøvurderingsloven skal der udarbejdes miljørapport for planer, som omhandler projekter omfattet af miljøvurderingslovens Bilag 1 og 2, eller som kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Lokalplanen med tilhørende kommuneplantillæg er omfattet af lovens Bilag 2, og der er derfor udarbejdet en miljørapport for lokalplanen og for kommuneplantillægget. I miljørapporten beskrives, hvordan planernes realisering forventes at påvirke miljøet, og hvordan lokalplanens eventuelle miljøpåvirkninger skal overvåges. Da lokalplanen og kommuneplantillægget er tæt sammenfaldende med det projekt, som lokalplanen muliggør, er miljørapporten for planerne skrevet sammen med miljøkonsekvensrapporten for projektet. Den samlede rapport er medtaget som bilag i lokalplanforslaget.

Det er desuden vurderet, at planerne ikke påvirker et internationalt naturbeskyttelsesområde, idet det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 3,5 km nordøst for planområdet, og at et mindre naturhotel ikke vil medføre ændringer af Natura 2000-området.

Høring/Udtalelse

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan skal ifølge planlovens regler sendes i minimum 4 ugers offentlig høring. Miljørapporten skal sendes i 8 ugers offentlig høring.

Administrationen anbefaler derfor, at høringsfristen for forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan sendes i høring i den samme periode på 8 uger, som miljørapporten.

Administrationen anbefaler, at der ikke afholdes et borgermøde i høringsperioden. Der blev i 2021 i forbindelse med idéoplægget afholdt et borgermøde, og det er samtidig administrationens vurdering, at antallet af naboer og andre interessenter er begrænset, og at disse i øvrigt vil blive direkte orienteret om planforslagene under den offentlige høring.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, indstiller:

- At "Forslag til Kommuneplantillæg 20 - Feriehotel ved Birket" og "Forslag til Lokalplan 360-166 - Naturhotel ved Bønderskov, Birket" godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.
- At der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 7. april 2025, punkt 7:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. april 2025, punkt 10:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 30. april 2025, punkt 8:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 13:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 10:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til Tillæg 20 til Kommuneplan 2021-2033 - Feriehotel ved Birket

Bilag 2 - Forslag til Lokalplan 360-166 Naturhotel ved Bønderskov, Birket

Bilag 3 - Høringssvar_Undt

Bilag 4 - Til vedtagelse - Lokalplan 360-166 for naturhotel ved Bønderskov, Birket_Undt

Punkt 11: Godkendelse af skema B for fysisk helhedsplan for Kløervænget, tilhørende Boligselskabet af 1944 i Nakskov

03.02.13-P19-1-25

Sagsresumé

Byrådet skal godkende skema B for den fysiske helhedsplan for Kløervænget i Nakskov. Sagen er efter licitation blevet noget dyrere end på skema A-niveau, hvilket skyldes at projektgrundlaget ikke var lige så fyldestgørende på skema A-tidspunktet, at helhedsplanen løbende er blevet ændret og optimeret, stigende håndværkerudgifter, ringe konkurrence ved udbud, stigende byggelånsrenter og øgede omkostninger til genhusning og dækning af lejetab.

Sagsfremstilling

Bygherrerådgiver har på vegne af Boligselskabet af 1944 i Nakskov fremsendt skema B ansøgning vedrørende renoveringsprojekt (helhedsplan) for afd. 4 Kløervænget og A.R. Paulsensvej til kommunal godkendelse.

Helhedsplanen for Kløervænget var en del af Landsbyggefondens (LBF) fremrykkede skema A sager i 2020. Skema A for sagen blev godkendt af Byrådet dec. 2020.

På bilag 2 er en grafisk oversigt over hvad helhedsplanen indeholder i form af før-og-efter-grafik. Afdelingen består i dag af små 1-, 2- og 3-rums lejligheder og fremtræder nedslidt. Boligerne trænger til nye køkkener, nye badeværelser, nye tage og en total udskiftning af installationer såvel i bygningerne som udenfor. Helhedsplanen indeholder udover udskiftning af køkkener, installationer og tage også en tilpasning af boligerne. 4 af afdelingens eksisterende blokke (A1, B, C og C1) nedrives og antallet af boliger reduceres med 72 boliger (svarende til boliger på 1. og 2. sal). På sokkelaftrykket genopbygges de 36 boliger i stueetagen som nye rækkehuse med niveaufri adgang. Blok D ombygges ved sammenlægning af 48 små utidssvarende 1-rums boliger til nye delevenlige 3-rums boliger. Der etableres niveaufri adgang til boligerne via svalegange med elevator. De øvrige blokke (A, E, F og G) moderniseres med fremtidssikret indretning med tidssvarende baderumsfaciliteter med 3 adskilte funktioner. Blok A, D, F og G får udvendig efterisolering og ny skalmur samt nye vinduer og døre samt nye altaner. Blok E får renoveret murværk og eksisterende altaner.

Formålet med helhedsplanen er at sikre en tidssvarende og konkurrencedygtig afdeling, som matcher den demografiske profil på Lolland, og som både kan fastholde og tiltrække kommende beboere gennem en tilpasning af boligmassen. Desuden skal helhedsplan medvirke til afhjælpning af afdelingernes byggetekniske udfordringer samt forbedring af afdelingens udearealer.

Før renovering består afdelingen af 232 familieboliger, og efter renovering er der 136 familieboliger. Huslejeniveau før renovering var gennemsnitligt på 636 kr./m² (pr. 1. januar 2025) og efter renoveringen er det gennemsnitlige huslejeniveau 898 kr./m².

Da skema A blev godkendt i dec. 2020 var undersøgelsesgrundlaget som bekendt ringe, og den samlede anskaffelsessum forventedes at beløbe sig godt 224,9 mio. kr. Projektet er siden udvidet for at håndtere vedligeholdelsesefterslæb og fremtidssikre afdelingen. Med projektændringer, udvidet nedrivning og med bygherrerådgivers erfaringer fra senere licitationer, forventedes anskaffelsessummen i nov. 2023 snarere at være 311,6 mio. kr. Efter licitationen er projektets samlede økonomi endt på godt 378 mio. kr. Fordelingen af arbejderne fremgår af bilag 6 samt økonomiafsnittet.

Økonomi

Den samlede anskaffelsessum på arbejderne i skema B er opgjort til 378,227 mio. kr. Det samlede anlægsbudget kan herefter opgøres som:

Specifikation	Skema A inkl. moms	Skema B inkl. moms	Ændring
Gruppe 1-arbejder	Kr. mio. 96,814	Kr. mio. 167,381	Kr. mio. 70,567
Gruppe 2-arbejder	Kr. mio. 30,000	Kr. mio. 30,000	Kr. mio. 0
Gruppe 3-arbejder	Kr. mio. 98,106	Kr. mio. 180,846	Kr. mio. 82,741

I alt	Kr. mio. 224,919	Kr. mio. 378,227	Kr. mio. 153,308
-------	------------------	------------------	------------------

Den samlede forhøjelse af den økonomiske ramme fra skema A til skema B skyldes primært en kombination af følgende:

- Sagen er en fremrykket helhedsplan, hvorfor projektgrundlaget ikke var lige så fyldestgørende som i tilsvarende sager og derfor forbundet med større usikkerhed om arbejder og dermed økonomi.
- Helhedsplanen er tilpasset siden skema A, så afdelingens boligudbud svarer bedre til den fremtidige udvikling i boligefterspørgsel ved følgende hovedgreb. Begge dele har medført en væsentlig forøgelse i anlægsomkostninger, men vurderes at øget kvaliteten og fremtidssikringen af afdelingen og boligerne i meget væsentlig grad ift. til skema A
 - Placering af nedrivningsboliger er ændret siden skema A, jf. den kommunale godkendelse af nedrivning af boliger fra 2022. De resterende 36 boliger i nedrivningsblokke omdannes til rækkehuse med niveaufri adgang via sokkelrenovering (ligesom ved Søhusene og Margrethehusene).
 - Der er tilføjet af elevator og svalegang (Blok D), således at de 24 boliger også får niveaufri adgang.
- Stigende håndværkerudgifter fra 2020, hvor stigningen i byggeomkostningsindekset 4. kvartal 2024 til seneste indeks 1. kvartal 2025 er steget med 23%.
- Entrepriseudbud af Klørvænget, men også andre lignende sager, har vist at interessen for at byde op entrepriseudbud på Lolland er begrænset til få bydende, hvilket erfaringsvis har medført en væsentlig overskridelse ift. de budgetterede entrepriseudgifter i forbindelse med udbud.
- Udvikling i renteniveauet siden 2020 samt en forlængelse i tidsplan har medført en væsentlig forøgelse af de estimerede byggelånsrenter på i alt 17,4 mio. kr.
- Derudover er udgifterne til lejetab/genhusning steget med 10,8 mio. kr. på grund af en forøget tomgang, samt en væsentligt forlænget tidsplan ift. skema A.

Helhedsplanen koster i alt 378,227 mio. kr. inkl. håndværkerudgifter, byggebyggepladsforanstaltninger, og omkostninger, herunder udgifter til genhusning. Helhedsplanens arbejder fordeler sig på følgende poster inkl. andel af omkostninger mv.:

Beskrivelse	Udgift (i tusinde kr.)
Nedrivning og miljøsanering af blok A1, B, C og C1 samt sokkelrenovering af 36 boliger, Lejemål: eksisterende 108 efter renovering 36	121.034 t. kr.
Klimaskærm, Blok A, D, E, F, G	75.411 t. kr.
Badeværelser, Blok A, E, F og G	14.039 t. kr.
Køkkener, Blok A, E, F og G	6.548 t. kr.
Indv. renovering, Blok A, E, F og G	25.522 t. kr.
Ventilation, Blok A, E, F og G	9.632 t. kr.
Nye vand-, varme og afløbsinstallationer, Blok A, E, F og G	16.548 t. kr.

Nye elinstallationer, Blok A, E, F og G	9.546 t. kr.
Renovering/udskiftning af kloaksystem	16.183 t. kr.
Sammenlægning af 48 boliger til 24 boliger i blok D, herunder nyt bad, køkken installationer, ventilation mv samt etablering svalegang og elevator	58.877 t. kr.
Udearealer	24.887 t. kr.
I alt	378.227 t. kr.

Den samlede finansiering fordeler sig på hhv. gr. 1, 2 og 3 arbejder som følger:

Specifikation finansiering gruppe 1-arbejder	Skema A	Skema B	Ændring	Bemærkninger
Støttet realkreditlån	96,814 mio. kr.	167,381 mio. kr.	70,567mio. kr.	Kommunal garanti på 100% og LBF giver regaranti på 50%.
Samlet finansiering gruppe 1-arbejder	96,814 mio. kr.	167,381 mio. kr.	70,567 mio. kr.	

Specifikation finansiering gruppe 2-arbejder	Skema A	Skema B	Ændring	Bemærkninger
Ustøttet realkreditlån	23,810 mio. kr.	20,590 mio. kr.	0 mio. kr.	Kommunal garanti, foreløbig beregnet til 100% af Realkredit Danmark. Garantiberegningen revideres når lånet skal udbetales.
Kapitaltilførsel	0 kr.	0,750 mio. kr.	0,750 mio. kr.	Kommunens andel udgør 0,150 mio. kr. Er godkendt ved skema A, men er ved en fejl indregnet som finansiering af gr. 3 arbejder ved skema A.
Tilskud fra LBF/LDF	4,640 mio. kr.	4,640 mio. kr.	0 mio. kr.	Fællespuljetilskud

Tilskud fra BS44 (trækningsretstilskud)	1,550 mio. kr.	1,550 mio. kr.	0 mio. kr.	BS44-tilskud ifm. fællespuljetilskud
Reguleringskonto	0	2,470 mio. kr.	2,470 mio. kr.	Fremgår af LBF finansieringsskitse
Samlet finansiering gruppe 2-arbejder	30,00 mio. kr.	30,00 mio. kr.	0 mio. kr.	

Specifikation finansiering gruppe 3-arbejder	Skema A	Skema B	Ændring	Bemærkninger
Ustøttet realkreditlån	60,656 mio. kr.	112,546 mio. kr.	51,890 mio. kr.	Kommunal garanti, foreløbig beregnet til 100% af Realkredit Danmark. Beregning revideres når lånet skal udbetales.
Afdelingens egne henlæggelser	36,700 mio. kr.	43,300 mio. kr.	6,600 mio. kr.	Konto 401
Reguleringskonto	0 mio. kr.	25,000 mio. kr.	25,000 mio. Kr.	Konto 405
Kapitaltilførsel	0,750 mio. kr.	0 mio. kr.	- 0,750 mio. kr.	er ved en fejl indregnet som finansiering af gr. 3 arbejder ved skema A, men er ved Skema B korrigeret som del af gr.2 finansiering.
Samlet finansiering gruppe 3-arbejder	98,106 mio. kr.	180,846 mio. kr.	82,740 mio. kr.	

Boligselskabet 1944 (BS44) bidrager med et samlet tilskud på 1,550 mio. kr. fra egen trækningsret, og afdelingen bidrager med 43,300 mio. kr. af de samlede henlæggelser fra konto 401 – henlæggelser til planlagt og periodisk vedligeholdelse og fornyelse.

Afdelingens indbetalinger fra LBF/BS44 til driftsstøtte opsamles i afdelingen på en reguleringskonto (konto 405). Reguleringskontoen opgøres årligt, inkl. revisorpåtegning af opgørelsen. LBF har forhåndsgodkendt et samlet træk på reguleringskontoen på 27,470 mio. kr., fordelt med 2,470 mio. kr. til gruppe 2-arbejder og 25,000 mio. kr. til gruppe 3-arbejder. Kommunens ansøges om godkendelse heraf samtidig med godkendelse af skema B.

Kommunen har ved godkendelsen af skema A godkendt at bidrage til kapitaltilførselssagen med 1/5 i form af et lån. Den samlede kapitaltilførselssag er på 750.000 kr., og kommunens andel andrager 150.000 kr.

Huslejeniveau før renovering var gennemsnitligt på 636 kr./m² (pr. 1. januar 2025) og efter renoveringen er det gennemsnitlige huslejeniveau 898 kr./m², hvilket er en stigning på 50 kr. pr. m² pr. år fra skema A. LBF yder særlig driftsstøtte til byggesagen, som aftrappes efter 4 år med 9 kr./m². Foruden særlig driftsstøtte er der ikke yderligere

tilskud fra fonden i form af huslejetilskud, som holder lejen kunstigt nede i en periode. I det fremtidige huslejeniveau indgår henlæggelser svarende til de enkelte bygningsdeles restlevetider, hvorfor der ikke vil være forventning om fremtidige større renoveringssager, men at de løbende arbejder håndteres via driften.

Bygherrerådgiver vurderer at det fremtidige henlæggelsesniveau er fornuftigt og at afdelingen har en forholdsvis sund økonomi.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Almenboligloven §91

Høring/Udtalelse

På grund af corona samt manglende afklaring af omfang og placering af boliger til nedrivning, godkendte afdelingen først helhedsplanens indhold og økonomi på et ekstraordinært afdelingsmøde 7. september 2023, herunder en stigning i den gennemsnitlige husleje på i alt 262 kr. pr. m2 pr år, svarende til husleje på 898 kr. pr m2 pr år ved skema B. Organisationsbestyrelsen har godkendt huslejen på gennemsnitligt 898 kr. pr m2 pr år d. 17. juni 2025.

Social- og Boligstyrelsen har godkendt nedrivning af 72 lejemål.

Landsbyggefonden har forhåndsgodkendt skema B.

Indstilling

Det indstilles til Byrådets godkendelse, at

1. Skema B godkendes med forbehold for senere byggetilladelse og myndighedsprojekt, der flugter med vedtaget lokalplan.
2. Kommunen stiller op til 100% garanti for realkreditlån til de støttede arbejder for 167,381 mio. kr., hvortil Landsbyggefonden regaranterer.
3. Kommunen stiller op til 100% kommunegaranti for realkreditlån til uøttede arbejder for 133,136 mio kr.
4. Kommunen vedstår kapitaltilførsel 150 t.kr. i form af lån.
5. kommunen godkender forbrug fra reguleringskontoen med kr. 27.400 mio., der er forhåndsgodkendt af LBF.
6. kommunen godkender lejeniveau 898 kr./m2/år.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 12:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

Bilag 1 - Kommunal indstilling skema B 30.06.2025 revideret 10.07.2025.pdf

Bilag 2, Hvad indeholder helhedsplanen_rev.pdf

Bilag 3 Hovedbestyrelsen i BS44's godkendelse af skema B.pdf

Bilag 4 Referat af ekstraordinært afdelingsmøde 07.09.2023.pdf

Bilag 5 - Præcisering vedr. husleje Kløervænget, Nakskov.pdf

Bilag 6 - Kløervænget - finansieringsoverblik Skema B.pdf

Bilag 7 Etapel støttet Kløervænger skema B.pdf

Bilag 8 Kløervænger skema B bossinf ustøttet.pdf

Punkt 12: Etablering af Sundhedsreform som et fyrtårn

29.00.00-A00-5-25

Sagsresumé

I udvalgmøde d. 9. april var der en fyrtårnsdrøftelse, sag nr. 00.15. 10-P00-1-24, her blev det besluttet at:

Udvalget kan tilslutte sig at nuværende fyrtårn vedr. plejeboligstrategien tages ud af kommunens fremadrettede fyrtårnsportefølje.

Udvalget tilkendegav at der ønskes etableret et nyt Byrådsfyrtårn som skal sætte et samlet byrådsfokus på nye lovgivninger og tiltag på sundhedsområdet, herunder;

- Sundhedsreform, ny Folkesundhedslov samt Ældrelov,
- Sundhedsråd, fremtidig lægedækning, behandling tættere på borgeren, teknologi og forskning mv.
- Opgaveflytning og plejeboligstrategi som konsekvens heraf
- Finansiering mm.

Denne sag følger op på ovenstående, med indstilling til byrådet om etablering af et nyt fyrtårn vedr. sundhed, der igangsættes med det samme.

Der gives endvidere i denne sag en orientering omkring forestående opgaver og deadlines i relation til Sundhedsreformen, samt om afholdt første møde med repræsentant fra regionen, omhandlende de kommunale opgaver der jf. reformen skal overgå ansvarsmæssigt til Regionen.

Sagsfremstilling

Denne sag følger op på fagudvalgets beslutning i tidligere sag, omhandlende indstilling til byrådet om etablering af byrådsfyrtårn omhandlende sundhedsområdet, idet bl.a. den nye Sundhedsreform giver anledning til ændringer i kommunerne og i arbejdsfordeling samt samarbejde mellem kommune(r) og region mm.

Sundhedsreformen medfører ændringer i kommunernes sundhedsopgaver og i den kommunale økonomi. Den 1. januar 2027, overgår myndighedsansvaret for fire udvalgte sundhedsopgaver fra kommunerne til regionerne.

De fire udvalgte områder er:

- 70% af de kommunale akut- og midlertidige pladser
- den kommunale akutsygepleje
- Patientrettet forebyggelse
- Avanceret/specialiseret genoptræning.

Det følger af sundhedsreformen, at kommunerne i løbet af 2025 skal tilvejebringe oplysninger til regionerne om, hvordan opgaverne løses i dag og omkostninger forbundet hermed. Lolland kommunens aktuelle håndtering af områderne, er beskrevet i det vedhæftede bilag.

Regionerne skal senest d. 1. april 2026 indgive indstilling til Indenrigs- og sundhedsministeren om kommunal drift af en eller flere af de opgaver, som fra 2027 overgår fra kommuner til regioner. Regionen skal kun indgive indstilling til ministeren, hvis kommunen er indstillet på at drive opgaven for regionen.

Kommunerne vil kunne varetage hele eller dele af driften på vegne af regionen for de opgaver, som flyttes, men med regionalt myndigheds- og finansieringsansvar. Det vil være de forberedende sundhedsråd, der skal forholde sig til, om der er regionale indsatser, som fortsat bør drives i kommunalt regi. Dette skal ske med afsæt i parametre om høj kvalitet, faglig og økonomisk bæredygtighed og geografisk nærhed for borgeren.

For at sikre forsyningssikkerheden har kommunerne pligt til at varetage driften af sundhedsopgaverne under regionernes ansvar og finansiering, såfremt regionerne anmoder om det til og med 2028.

Delingsprocessen foregår i 2026 – og sker i to eller tre faser.

I fase 1 er kommunens opgave at udarbejde et udkast til en aftale mellem den afgivende og den modtagende myndighed om, hvilke aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte, der overføres. Det fremgår af forårsaftalen at ejendomme, der helt eller overvejende er knyttet til de opgaver, der overføres fra kommuner til regioner skal overføres vederlagsfrit til regionerne. Udgangspunktet for overførslen er ejendommenes anvendelse som anvendt den 25. maj 2025.

Forud for aftalens indgåelse skal et aftaleudkast forelægges for repræsentanter for de ansatte, der skal overføres, samt sendes til regionsrådet, Delingsrådet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Kommuner i Region Sjælland og Region Hovedstaden forelægger aftale-udkastet til det forberedende regionsråd for Region Østjylland.

Kommunalbestyrelsen har frist for forelæggelse af udkast til delingsaftalen den 1. maj 2026.

I fase 2 forhandler kommunerne med den relevante region/sundhedsråd om indgåelsen af en aftale om overførsel af aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte. Kan der ikke opnås enighed senest den 1. juli 2026, overgås til fase 3, hvor et Delingsråd, i tråd med kommunalreformen i 2005, vil træffe beslutning om, hvilke aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte, der skal overføres. Delingsrådet har frist for beslutning senest den 1. oktober 2026.

Lolland kommune havde d. 2. juli et første indledende møde med regionsrepræsentant, for en indledende præsentation og drøftelse af de kommunale opgaver og deres varetagelse mm. Det vedlagte bilag dannede ramme for drøftelserne, og blev udleveret til regionen jf. kommunens opgave som beskrevet indledningsvis i sagen. Det blev fra kommunal side tilkendegivet, at det er overordentligt vigtigt for Lolland kommune, og ikke mindst kommunens borgere, at den nuværende nærhed til tilbuddene opretholdes.

Regionen blev givet en orientering om kommunens plejeboligstrategi, herunder blev planen om den fremtidige placering af akut- og midlertidige pladser i Stokkemærke drøftet.

Det blev tilkendegivet, at Lolland kommune gerne indgår i drøftelser omhandlende en fremtidig opgavevaretagelse, på vegne af regionen, af et eller flere af de fire opgaveområder.

I løbet af efteråret vil ovennævnte drøftelser blive fortsat, med henblik på at tilvejebringe en aftale jf. den beskrevne tidsplan.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Sundhedsreform med tilhørende lovgivning

Indstilling

Det indstilles at:

Der etableres et Byrådsfyrtårn der har sundhedsområdets udvikling som fokus og genstandsfelt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 13. august 2025, punkt 5:

Indstillingen indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 15:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalg - Økonomi- og Erhvervsudvalget - Byrådet

Bilag

Opgaver og økonomi som skal overgå til Regionalt ansvarsområde.

Punkt 13: Udkast til frivillighedspolitik: Høringsversion til godkendelse

00.01.00-P22-2-24

Sagsresumé

Udvalget bedes godkende vedlagte forslag til frivillighedspolitik til offentlig høring i september og oktober.

Sagsfremstilling

I forlængelse af budgetforliget 2025 blev der nedsat en styregruppe for en ny frivillighedspolitik.

Styregruppen har nu udarbejdet et forslag til en frivillighedspolitik, der forventeligt går i offentlig høring i perioden 1. september til 31. oktober.

Politikken skal danne grundlag for en styrket, mere koordineret og langsigtet dialog og indsats omkring frivillighed i kommunen. Den skal fungere som et fælles pejlemærke for samarbejdet mellem kommunen og frivillige aktører, herunder foreninger og lokale initiativer.

Før politikken sendes i offentlig høring, skal den politisk godkendes, hvorfor den er på samtlige udvalgsdagsordener i august.

Det forventes, at en endelige frivillighedspolitik vil blive politisk behandlet mhp. godkendelse inden årets udgang.

Til orientering er Folkeoplysningsudvalget og Frivilligcenteret blevet bedt om parallelt med høringen at beskrive, hvordan de kan se deres egen opgave, rolle og repræsentation i forlængelse af det her vedlagte udkast til en ny frivillighedspolitik.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget godkender den vedlagte frivillighedspolitik til offentlig høring fra 1. september til 31. oktober 2025.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 18:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 13. august 2025, punkt 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 12. august 2025, punkt 3:

Fraværende: Henning Rasmussen

Indstilling godkendt.

Beslutning fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, den 14. august 2025, punkt 10:

Fraværende: Leo Christensen

Godkendt.

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 14. august 2025, punkt 9:

Godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 13:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik. og Miljøudvalget; Social- og arbejdsmarkedsudvalget; Ældre-, omsorgs- og sundhedsudvalget; Fritids-, kultur- og folkeoplysningsudvalget; Børne- og skoleudvalget; Økonomi- og erhvervsudvalget; Byrådet.

Bilag

Høringsversion til godkendelse_Frivillighedspolitik_Sammen om det gode liv

Punkt 14: Udpegning af repræsentant samt suppleant til de nye Sundhedsråd jf. Sundhedsreform

29.00.00-A00-5-25

Sagsresumé

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om kommunal repræsentation i de nye Sundhedsråd, som etableres med virkning fra 2026 og frem, som følger af Sundhedsreformen. Beslutning herom skal være truffet, indarbejdet i Styrelsesvedtægten og godkendt senest d. 1. november 2025.

Denne sag beskriver emneområdet nærmere, og til sagen ligger et notat udarbejdet af KL som mere udførligt redegør for opgaven mv.

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog den 11. juni 2025 ændring af regionsloven og en række andre love som følge af sundhedsreformen. Med den nye lovgivning etableres 17 nye sundhedsråd, som med reformen får en nøglerolle med et væsentligt ansvar for omstilling og udvikling af det nære sundhedsvæsen og opgaven med at vende sygehusene mere udad.

Alle kommuner skal senest den 1. november 2025 have fastsat bestemmelser i kommunens styrelsesvedtægt om kommunens repræsentation i sundhedsrådet.

De 17 nye sundhedsråd nedsættes som stående udvalg under de fire regionsråd.

Sundhedsrådene har umiddelbart forvaltningsansvar og sammensættes med både regionale og kommunale medlemmer. I overgangsåret 2026 er sundhedsrådene forberedende og fortsætter som permanente i perioden 2027-2029.

I 2026 vil sundhedsrådene forberede sundhedsrådenes permanente opgaver og virke. Dertil kommer bl.a. forberedelse og implementering af flytningen af myndigheds- og finansieringsansvaret for en række sundhedsopgaver fra kommuner til regioner.

De kommunale repræsentanter i sundhedsrådene er valgt for hele den kommunale funktionsperiode (2026 – 2029). Kommuner med under 80.000 indbyggere har én repræsentant, som enten kan være borgmesteren eller en udvalgsformand.

Det skal fastsættes i styrelsesvedtægten, om kommunens repræsentant i sundhedsrådet skal være borgmesteren eller en udvalgsformand. Det behøver ikke være nærmere angivet, hvilken udvalgsformand det er.

Hvis borgmesteren er kommunens repræsentant i sundhedsrådet, kan dette ikke efterfølgende ændres, hverken op til den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde eller i løbet af den nyvalgte kommunalbestyrelses funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis kommunalbestyrelsen har besluttet, at det er en udvalgsformand, der repræsenterer kommunen i sundhedsrådet.

Hvis kommunalbestyrelsen har valgt en udvalgsformand, skal vedkommende være formand for det stående udvalg, der varetager hovedparten af kommunens opgaver inden for sundheds-, omsorgs- og socialpsykiatriområdet.

Kommunalbestyrelsen skal vælge en (eller flere) stedfortræder(e) for det kommunale medlem i sundhedsrådet. Stedfortræderen kan være borgmesteren, en viceborgmester, en udvalgsformand eller en udvalgsnæstformand, men ikke et menigt medlem af kommunalbestyrelsen.

Det skal fastsættes i kommunens styrelsesvedtægt inden det konstituerende møde, hvilket hverv en stedfortræder for kommunens repræsentant i sundhedsrådet varetager. Hvis kommunalbestyrelsen vælger flere stedfortrædere, skal der være en stedfortræderrækkefølge.

Valg af stedfortrædere kan ændres i styrelsesvedtægten i funktionsperioden.

Sædvanligvis indeholder kommuners styrelsesvedtægt ikke bestemmelser om udpegning til eksterne hverv. Det er KL's vurdering, at bestemmelserne om sundhedsråd i kommunernes styrelsesvedtægt, mest hensigtsmæssigt fastsættes i et selvstændigt kapitel i styrelsesvedtægten med overskriften "Sundhedsråd".

KL har udarbejdet notat vedr. Sundhedsråd og Styrelsesvedtægt, notat er vedlagt sagen som bilag.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Regionslov samt en række andre love som følge af sundhedsreformen.

Indstilling

Det indstilles at;

Økonomi og Erhvervsudvalget indstiller til Byrådet at træffe beslutning om kommunens repræsentation i det nye Sundhedsråd.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 18:

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller borgmesteren som repræsentant til Sundhedsrådet for Lolland Kommune.

Udvalget indstiller ligeledes, at udvalgsformanden for det pågældende fagområde udpeges som stedfortræder samt at 1. viceborgmesteren udpeges som 2. stedfortræder.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, fremsatte følgende ændringsforslag:

Udvalgsformanden for det pågældende fagområde udpeges som repræsentant til Sundhedsrådet for Lolland Kommune.

Borgmesteren udpeges som stedfortræder.

Ændringsforslag afvist.

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten.

Øvrige byråd stemte imod ændringsforslaget.

Behandling af den af Økonomi- og Erhvervsudvalget fremsatte indstilling:

Borgmesteren udpeges som repræsentant til Sundhedsrådet for Lolland Kommune.

Udvalgsformanden for det pågældende fagområde udpeges som 1. stedfortræder og 1. viceborgmesteren udpeges som 2. stedfortræder.

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod.

Behandlingsplan

Økonomi og Erhvervsudvalg - Byråd

Bilag

Notat vedr. sundhedsråd og styrelsesvedtægt

Punkt 15: Ændring af styrelsesvedtægt for Lolland International School

17.00.00-A00-4-25

Sagsfremstilling

Skolebestyrelsen på Lolland International School ønsker at sikre bedre muligheder for at give tydeligere kommunikation til og yderligere sikkerhed for kommende forældre, så der opnås bedre koordination i forhold til arbejdsforhold og skolegang. Familier, der flytter fra udlandet på grund af arbejde, har behov for klar kommunikation og sikkerhed om, hvornår der er en ledig plads på skolen. Skolebestyrelsen vil gerne erstatte 'lodtrækning' med 'registreringsdato' i optagelseskriterierne.

Desuden ønskes der yderligere to faste medlemmer af forældrerepræsentanter i skolebestyrelsen, så sammensætningen afspejler de øvrige folkeskolars sammensætning.

Folkeskolelovens §§ 42-44 om skolebestyrelser og regler fastsat i henhold til disse bestemmelser gælder tilsvarende for kommunale internationale grundskoler.

Der foreslås følgende ændringer til skolens vedtægter:

1. Ændringer i optagelseskriterierne

Nuværende

Kapitel 4: Målgruppe, elevoptag og frit skolevalg

§ 11. Skolen optager undervisningspligtige børn af udlændinge, der har midlertidigt ophold her i landet på grundlag af beskæftigelse, og hvis forældre ønsker dem optaget i skolen. Hvis der herefter er ledig kapacitet, optages danske børn og andre udenlandske børn. Børn omfattet af 1. pkt. skal udgøres flertallet.

Stk. 2. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse i skolen, sker optagelse efter følgende kriterier:

1. Børn med bopæl i Lolland Kommune optages først
2. Søskende til elever på skolen optages dernæst
3. Dernæst lodtrækning.

Erstattes af

§ 11. Skolen optager undervisningspligtige børn af udlændinge, der har midlertidigt ophold her i landet på grundlag af beskæftigelse, og hvis forældre ønsker dem optaget i skolen. Hvis der herefter er ledig kapacitet, optages danske børn og andre udenlandske børn. Børn omfattet af 1. pkt. skal udgøres flertallet.

Stk. 2. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse i skolen, sker optagelse efter følgende kriterier:

1. Børn med bopæl i Lolland Kommune optages først
2. Søskende til elever på skolen optages dernæst
3. Registreringsdato ved modtagelse af ønske om indskrivning. Datoen gælder fra forældrene afleverer indskrivningsblanket.

2. Ændringer skolebestyrelsen forældrerepræsentanter

Skolens elevtal er vokset ud over dens oprindelige design på 100 elever og har nu 160 elever. Derfor ønsker skolebestyrelsen, i overensstemmelse med andre skoler i Lolland Kommune, at øge forældrerepræsentationen i skolebestyrelsen fra 5 til 7. Ændringen træder i kraft fra næste skolebestyrelsesvalg.

Nuværende

Kapitel 3: Skoledistrikt og skolebestyrelse

§ 8. Skolebestyrelsen består af 5 forældrerepræsentanter, 2 medarbejderrepræsentanter og 2 elevrepræsentanter, der alle har stemmeret.

Erstattes af

§ 8. Skolebestyrelsen består af 7 forældrerepræsentanter, 2 medarbejderrepræsentanter og 2 elevrepræsentanter, der alle har stemmeret.

Indstilling

Administration indstiller, at Børne- og Skoleudvalget sender forslaget til høring i skolebestyrelserne.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 14. august 2025, punkt 8:

Godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 17:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Vedtægt-International-Skole-2023

Punkt 16: Opfølgning på idéoplæg - Kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Holeby

01.02.05-P16-9-24

Historik

Den 27. maj 2025 godkendte Byrådet at sende et idéoplæg for planlægningen af et solenergianlæg ved Holeby i 6 ugers offentlig høring.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling og indstilling:

Da det var byrådets beslutning at sende idéoplæggene i høring, skal resultaterne af høringsprocesserne også behandles af byrådet.

Birthe Lauridsen og Leo Christensen stiller desuden følgende ændringsforslag til indstillingen for alle 3 sager således at indstillingen bliver som følgende:

Byrådet indstiller:

- At hvis forslaget ønskes genfremsat så indarbejdes det i et nyt samlet forslag til kommuneplantillæg som omfatter såvel PtX anlæg som områderne European Energy ønsker til VE.
- At der foretages en politisk drøftelse om, hvorvidt kommuneplanens retningslinjer for solcelleparker skal revideres.
- At der først igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for nye solcelleparker når der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2025 - Opfølgning på idéoplæg - kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Holeby.

Idéoplægget har været i offentlig høring i 6 uger fra den 2. juni til den 14. juli 2025, og der var borgermøde i Rudbjerg Hallen den 11. juni 2025.

Der er indkommet i alt 31 høringssvar fra borgere, foreninger, virksomheder og politiske partier. Tre af høringssvarene er fællessvar fra 2-5 borgere, foreninger eller virksomheder.

- 1 af høringssvarene er fuldt indforstået med planlægningen.
- 6 er imod planlægningen.
- 3 har indsigelser til det samlede PtX-projekt - PtX-anlægget i Nakskov og alle tilhørende anlæg.
- 2 ønsker projektet sat på pause.
- Der er generel kritik af, at placeringen sker på Lollands gode landbrugsjord, og at det er på bekostning af naturen.
- Lolland-Falster Stift gør opmærksom på, at der er tre kirker i umiddelbar nærhed.
- Lolland-Falster Airport og flere andre gør opmærksom på risikoen ved planlægning for solceller på arealet syd for Jernbanestien.
- Projektejer og flere andre ønsker mulighed for at indarbejde stedsegrønne, ikke-hjemmehørende arter i plantebælterne.
- Museum Lolland-Falster anbefaler på baggrund af fund i og omkring området, at anlægget flyttes, og de gør opmærksom på, at jordfaste fortidsminder er fredede.
- Fire beboer- og grundejerforeninger i Holeby og flere andre ønsker landskabet i den gamle fjordarm friholdt til erstatningsnatur.
- DN henviser til en sikring af naturen med bl.a. vildtpassager, og at erstatningsnaturen skal komme kommunen til gode.

Høringssvarene er samlet i **Bilag 4**. Høringssvarene er behandlet i **Bilag 5**. Notatet indeholder et resumé af de indkomne høringssvar og administrationens bemærkninger hertil, samt forslag til ændringer til en kommende lokalplan på baggrund af høringssvarene.

I høringsperioden har der været dialog mellem European Energy og Lolland-Falster Airport. På baggrund af dialogen har European Energy valgt at tage den del af projektområdet, der var beliggende syd for jernbanestien, ud af det samlede projekt. Administrationen anbefaler, at arealet også tages ud af den kommende planlægning. Det nye projektareal ses på **Bilag 6**.

Den politiske debat – blandt andet på borgermødet og i høringssvarene i forbindelse med idéoplæggene for de tre solcelleprojekter - peger på, at der kan være et behov for at drøfte de principielle forudsætninger for byrådets beslutninger om etablering af solcelleparker, herunder eksempelvis overordnet landskabelig placering og sikring af dækkende plantebælter. På den baggrund indstilles det, at der forud for igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan foretages en politisk drøftelse af, hvorvidt de gældende retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Supplerende indstilling til mødet den 11. august 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At der foretages en politisk drøftelse om, hvorvidt kommuneplanens retningslinjer for solcelleparker skal revideres.
- At der først igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for en solcellepark ved Holeby, når der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at "Idéoplæg til solcelleanlæg ved Holeby" godkendes og sendes i 6 ugers offentlig høring, samt at der holdes ét samlet borgermøde i høringsperioden. Solcelleanlægget skal indgå i en større projektportefølje af VE-anlæg, som skal føre strøm til European Energys kommende PtX-anlæg i Nakskov.

Sagsfremstilling

Lolland kommune har modtaget en ansøgning fra European Energy om etablering af et solcelleanlæg ved Holeby (**Bilag 1**).

På baggrund af ansøgningen er der lavet et idéoplæg for projektet (**Bilag 2**) med henblik på at udsende det i offentlig høring i 6 uger inden planlægningen igangsættes.

Arealet der ansøges om, er på 170 ha, fordelt på to arealer, hvor Jernbanestien gennemskærer de to arealer.

Energien fra solcelleanlægget, der forventes at kunne producere omkring 155.000 MWh, vil skulle bruges i European Energys kommende PtX-anlæg, der vil blive etableret på erhvervsområdet ved Stensø syd for Nakskov Havn.

Solcelleanlægget vil have indarbejdet spredningskorridor, og der vil blive etableret et beplantningsbælte på 6 rækker svarende til ca. 10 meter langs solcelleanlæggets ydre grænse.

Der vil som udgangspunkt blive holdt følgende afstande til naboer, afhængigt af, hvor mange sider af deres bolig, solcelleanlægget vil være på:

- Ved anlæg på én side af boligen er udgangspunkt 200 meter til nabo.
- Ved anlæg på to sider af boligen er udgangspunkt 300 meter til nabo.
- Ved anlæg på tre sider af boligen er udgangspunkt 750 meter til nabo.

I området hvor anlægget ønskes etableret, er der ikke udlagt nogen ramme til tekniske anlæg. Med dette idéoplæg foretages en indledende høring forud for den forestående detailplanlægning.

I forbindelse med udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlægget, vil der blive udarbejdet en miljøkonsekvensrapport af planerne og for selve solcelleanlægget.

Dette solcelleprojekt indgår i en større projektportefølje af VE-anlæg, som skal føre strøm til European Energys kommende PtX-anlæg i Nakskov. Dette står der mere om i **Bilag 1**. I første omgang skal der planlægges for tre solcelleprojekter - Tryghuse, Torpevej og Holeby. Senere bliver der lavet idéoplæg og planlagt for de øvrige vindmølle- og solcelleprojekter - Stokkemarke, Korsnakke Skanse, Bulskov, Hobyvej, Kappel og Holleby.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Miljøvurderingsloven

Høring/Udtalelse

Administrationen anbefaler, at idéoplægget sendes i 6 ugers offentlig høring.

Administrationen anbefaler, at der i samarbejde med udvikler afholdes ét samlet borgermøde i høringsperioden for de tre første solcelleprojekter. Det foreslås, at borgermødet holdes den 18. juni 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byråd, indstiller:

- at idéoplæg for solcelleanlæg ved Holeby sendes i 6 ugers offentlig høring, med henblik på at udarbejde kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Holeby.
- at der i høringsperioden holdes ét samlet borgermøde for de første tre solcelleprojekter.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. maj 2025, punkt 8:

Fraværende: Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Din Stemme ønsker ikke at gå videre med projektet, da mængden af VE-anlæg ikke står i forhold til udbyttet for Lolland.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. maj 2025, punkt 6:

Fraværende: Vibeke Grave

Med henblik på perspektivering af ideoplægget, vedlægges materiale fra European Energy dagsordenspunktet, fremlagt på byrådsmødet den 19. december 2024 (lukket punkt).

Beslutning fra Byrådet, den 27. maj 2025, punkt 3:

Fraværende: Steffen Rasmussen.

Godkendt.

Imod stemte løsgænger Leo Christensen, Din Stemme og Enhedslisten.

Din Stemme ønsker ikke at gå videre med projektet, da mængden af VE-anlæg ikke står i forhold til udbyttet for Lolland.

Leo Christensen og Enhedslisten stemmer imod, idet det ønskes, at PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 8:

Godkendt som indstillet. Sagen er, på det foreliggende grundlag, endeligt afgjort i KTMU.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, fremsatte følgende ændringsforslag:

Godkender den oprindelige indstilling med tilføjelsen af, at såfremt sagen genfremsættes, skal PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Ændringsforslag afvist.

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, løsgænger.

Øvrige byråd stemte imod ændringsforslaget.

Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø, Tine Vinther Clausen, Venstre, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning.

Ændringsforslag godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet det ønskes, at PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Øvrige Byråd stemte for ændringsforslaget.

Initiativsagens oprindelige indstilling bortfaldt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Projektoplæg fra European Energy - Holeby

Bilag 2 - Idéoplæg - Solcelleanlæg ved Holeby

Bilag 3 -Præsentation European Energy

Bilag 4 - Høringssvar til idéoplæg - solcellepark ved Holeby

Bilag 5 - gennemgang af høringssvar

Bilag 6 - Reduceret areal

Punkt 17: Opfølgning på idéoplæg - Kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Torpevej

01.02.05-P16-14-24

Historik

Den 27. maj 2025 godkendte Byrådet at sende et idéoplæg for planlægningen af et solenergianlæg ved Torpevej i 6 ugers offentlig høring.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling og indstilling:

Da det var byrådets beslutning at sende idéoplæggene i høring, skal resultaterne af høringsprocesserne også behandles af byrådet.

Birthe Lauridsen og Leo Christensen stiller desuden følgende ændringsforslag til indstillingen for alle 3 sager således at indstillingen bliver som følgende:

Byrådet indstiller:

- At hvis forslaget ønskes genfremsat så indarbejdes det i et nyt samlet forslag til kommuneplantillæg som omfatter såvel PtX anlæg som områderne European Energy ønsker til VE.
- At der foretages en politisk drøftelse om, hvorvidt kommuneplanens retningslinjer for solcelleparker skal revideres.
- At der først igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for nye solcelleparker når der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2025 - Opfølgning på idéoplæg - kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Torpevej.

Idéoplægget har været i offentlig høring i 6 uger fra den 2. juni til den 14. juli 2025, og der var borgermøde i Rudbjerg Hallen den 11. juni 2025.

Der er indkommet i alt 38 høringssvar fra borgere, foreninger, virksomheder og politiske partier. Seks af høringssvarene er fællessvar fra 2-5 borgere, foreninger eller virksomheder.

- 1 af høringssvarene er forslag til ændring af afgrænsning.
- 24 er imod planlægningen.
- 5 af høringssvarene problematiserer processen.
- 3 har indsigelser til det samlede PtX-projekt - PtX-anlægget i Nakskov og alle tilhørende anlæg.
- 7 ønsker projektet sat på pause.
- Der er generel kritik af, at placeringen sker på Lollands gode landbrugsjord, og at det er på bekostning af naturen.
- Projektejer og flere andre ønsker mulighed for at indarbejde stedsegrønne, ikke-hjemmehørende arter i plantebælterne.
- Museum Lolland-Falster anbefaler på baggrund af fund i og omkring området, at der laves undersøgelser, og de gør opmærksom på, at jordfaste fortidsminder er fredede.
- DN henviser til en sikring af naturen med bl.a. vildtpassager, og at erstatningsnaturen skal komme kommunen til gode.

Høringssvarene er samlet i **Bilag 4**. Høringssvarene er behandlet i **Bilag 5**. Notatet indeholder et resumé af de indkomne høringssvar og administrationens bemærkninger hertil, samt forslag til ændringer til en kommende lokalplan på baggrund af høringssvarene.

I høringsperioden har der været dialog mellem European Energy og en lodsejer. På baggrund af dialogen har European Energy ønsket at få et udvidet areal med i det samlede projekt. Samtidigt reduceres et areal. Udvidelsen vil øge arealet med

3 hektar, så projektområdet bliver 123 hektar fremfor 120 hektar. Administrationen anbefaler, at arealet tages med i den kommende planlægning. Det nye projektareal ses på **Bilag 6**.

Den politiske debat – blandt andet på borgermødet og i høringssvarene i forbindelse med idéoplæggene for de tre solcelleprojekter - peger på, at der kan være et behov for at drøfte de principielle forudsætninger for byrådets beslutninger om etablering af solcelleparker, herunder eksempelvis overordnet landskabelig placering og sikring af dækkende plantebælter. På den baggrund indstilles det, at der forud for igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan foretages en politisk drøftelse af, hvorvidt de gældende retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Supplerende indstilling til mødet den 11. august 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At der foretages en politisk drøftelse om, hvorvidt kommuneplanens retningslinjer for solcelleparker skal revideres.
- At der først igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for en solcellepark ved Torpevej, når der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at "Idéoplæg til solcelleanlæg ved Torpevej" godkendes og sendes i 6 ugers offentlig høring, samt at der holdes ét samlet borgermøde i høringsperioden. Solcelleanlægget skal indgå i en større projektportefølje af VE-anlæg, som skal føre strøm til European Energys kommende PtX-anlæg i Nakskov.

Sagsfremstilling

Lolland kommune har modtaget en ansøgning fra European Energy om etablering af et solcelleanlæg ved Torpevej (**Bilag 1**).

På baggrund af ansøgningen er der lavet et idéoplæg for projektet (**Bilag 2**) med henblik på at udsende det i offentlig høring i 6 uger inden planlægningen igangsættes.

Arealet der ansøges om, er på 120 ha, fordelt på to arealer, hvor Højrebyvej gennemskærer de to arealer.

Energien fra solcelleanlægget, der forventes at kunne producere omkring 100.000 MWh, vil skulle bruges i European Energys kommende PtX-anlæg, der vil blive etableret på erhvervsområdet ved Stensø syd for Nakskov Havn.

Solcelleanlægget vil have indarbejdet spredningskorridor, og der vil blive etableret et beplantningsbælte på 6 rækker svarende til ca. 10 meter langs solcelleanlæggets ydre grænse.

Der vil som udgangspunkt blive holdt følgende afstande til naboer, afhængigt af, hvor mange sider af deres bolig, solcelleanlægget vil være på:

- Ved anlæg på én side af boligen er udgangspunkt 200 meter til nabo.
- Ved anlæg på to sider af boligen er udgangspunkt 300 meter til nabo.
- Ved anlæg på tre sider af boligen er udgangspunkt 750 meter til nabo.

I området hvor anlægget ønskes etableret, er der ikke udlagt nogen ramme til tekniske anlæg. Med dette idéoplæg foretages en indledende høring forud for den forestående detailplanlægning.

I forbindelse med udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlægget, vil der blive udarbejdet en miljøkonsekvensrapport af planerne og for selve solcelleanlægget.

Dette solcelleprojekt indgår i en større projektportefølje af VE-anlæg, som skal føre strøm til European Energys kommende PtX-anlæg i Nakskov. Dette står der mere om i **Bilag 1**. I første omgang skal der planlægges for tre solcelleprojekter - Tryghuse, Torpevej og Holeby. Senere bliver der lavet idéoplæg og planlagt for de øvrige vindmølle- og solcelleprojekter - Stokkemarke, Korsnakke Skanse, Bulskov, Hobyvej, Kappel og Holleby.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Miljøvurderingsloven

Høring/Udtalelse

Administrationen anbefaler, at idéoplægget sendes i 6 ugers offentlig høring.

Administrationen anbefaler, at der i samarbejde med udvikler afholdes ét samlet borgermøde i høringsperioden for de tre første solcelleprojekter. Det foreslås, at borgermødet holdes den 18. juni 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byråd, indstiller:

- at idéoplæg for solcelleanlæg ved Torpevej sendes i 6 ugers offentlig høring, med henblik på at udarbejde kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Torpevej.
- at der i høringsperioden holdes ét samlet borgermøde for de første tre solcelleprojekter.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. maj 2025, punkt 6:

Fraværende: Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Din Stemme ønsker ikke at gå videre med projektet, da mængden af VE-anlæg ikke står i forhold til udbyttet for Lolland.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. maj 2025, punkt 4:

Fraværende: Vibeke Grave

Indstilles godkendt.

Med henblik på perspektivering af ideoplægget, vedlægges materiale fra European Energy dagsordenspunktet, fremlagt på byrådsmødet den 19. december 2024 (lukket punkt).

Beslutning fra Byrådet, den 27. maj 2025, punkt 2:

Fraværende: Steffen Rasmussen.

Godkendt.

Imod stemte løsgænger Leo Christensen, Din Stemme og Enhedslisten.

Din Stemme ønsker ikke at gå videre med projektet, da mængden af VE-anlæg ikke står i forhold til udbyttet for Lolland.

Leo Christensen og Enhedslisten stemmer imod, idet det ønskes, at PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 9:

Godkendt som indstillet. Sagen er, på det foreliggende grundlag, endeligt afgjort i KTMU.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, fremsatte følgende ændringsforslag:

Godkender den oprindelige indstilling med tilføjelsen af, at såfremt sagen genfremsættes, skal PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Ændringsforslag afvist.

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, løsgænger.

Øvrige byråd stemte imod ændringsforslaget.

Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø, Tine Vinther Clausen, Venstre, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning.

Ændringsforslag godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet det ønskes, at PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Øvrige Byråd stemte for ændringsforslaget.

Initiativsagens oprindelige indstilling bortfaldt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Projektoplæg fra European Energy - Torpevej

Bilag 2 - Idéoplæg - solcelleanlæg ved Torpevej

Bilag 3 - Præsentation European Energy

Bilag 4 - Høringssvar til idéoplæg - Solcellepark ved Torpevej Torpevej

Bilag 5 - Gennemgang af høringssvar - idéfase - Solceller ved Torpevej

Bilag 6 - Udvidet projektareal Torpevej

Punkt 18: Opfølgning på idéoplæg - Kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Tryghuse

01.02.05-P16-12-24

Historik

Den 27. maj 2025 godkendte Byrådet at sende et idéoplæg for planlægningen af et solenergianlæg ved Tryghuse i 6 ugers offentlig høring.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling og indstilling:

Da det var byrådets beslutning at sende ideoplæggene i høring, skal resultaterne af høringsprocesserne også behandles af byrådet.

Birthe Lauridsen og Leo Christensen stiller desuden følgende ændringsforslag til indstillingen for alle 3 sager således at indstillingen bliver som følgende:

Byrådet indstiller:

- At hvis forslaget ønskes genfremsat så indarbejdes det i et nyt samlet forslag til kommuneplantillæg som omfatter såvel PtX anlæg som områderne European Energy ønsker til VE.
- At der foretages en politisk drøftelse om, hvorvidt kommuneplanens retningslinjer for solcelleparker skal revideres.
- At der først igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for nye solcelleparker når der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets møde den 11. august 2025 - Opfølgning på idéoplæg - kommuneplantillæg og lokalplan for solcellepark ved Tryghuse.

Idéoplægget har været i offentlig høring i 6 uger fra den 2. juni til den 14. juli 2025, og der var borgermøde i Rudbjerg Hallen den 11. juni 2025.

Der er indkommet i alt 39 høringssvar fra borgere, foreninger, virksomheder og politiske partier. Seks af høringssvarene er fællessvar fra 2-5 borgere, foreninger eller virksomheder.

- 1 af høringssvarene er forslag til ændring af afgrænsning.
- 23 er imod planlægningen.
- 3 af høringssvarene problematiserer processen.
- 3 har indsigelser til det samlede PtX-projekt - PtX-anlægget i Nakskov og alle tilhørende anlæg.
- 5 ønsker projektet sat på pause.
- Der er generel kritik af, at placeringen sker på Lollands gode landbrugsjord, og at det er på bekostning af naturen.
- Projektejer og flere andre ønsker mulighed for at indarbejde stedsegrønne, ikke-hjemmehørende arter i plantebælterne.
- Museum Lolland-Falster anbefaler på baggrund af fund i og omkring området, at der laves undersøgelser, og de gør opmærksom på, at jordfaste fortidsminder er fredede.
- DN henviser til en sikring af naturen med bl.a. vildtpassager, og at erstatningsnaturen skal komme kommunen til gode.

Høringssvarene er samlet i **Bilag 4**. Høringssvarene er behandlet i **Bilag 5**. Notatet indeholder et resumé af de indkomne høringssvar og administrationens bemærkninger hertil, samt forslag til ændringer til en kommende lokalplan på baggrund af høringssvarene.

I høringsperioden har der været dialog mellem European Energy og en lodsejer. På baggrund af dialogen har lodsejer ønsket at få et udvidet areal med i det samlede projekt. Udvidelsen vil øge arealet med 8 hektar, så projektområdet bliver

234 hektar fremfor 226 hektar. Administrationen anbefaler, at arealet tages med i den kommende planlægning. Det nye projektareal ses på **Bilag 6**.

Den politiske debat – blandt andet på borgermødet og i høringssvarene i forbindelse med idéoplæggene for de tre solcelleprojekter - peger på, at der kan være et behov for at drøfte de principielle forudsætninger for byrådets beslutninger om etablering af solcelleparker, herunder eksempelvis overordnet landskabelig placering og sikring af dækkende plantebælter. På den baggrund indstilles det, at der forud for igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan foretages en politisk drøftelse af, hvorvidt de gældende retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Supplerende indstilling til mødet den 11. august 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At der foretages en politisk drøftelse om, hvorvidt kommuneplanens retningslinjer for solcelleparker skal revideres.
- At der først igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for en solcellepark ved Tryghuse, når der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt retningslinjer for solcelleparker skal revideres.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om at indstille til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet, at "Idéoplæg til solcelleanlæg ved Tryghuse" godkendes og sendes i 6 ugers offentlig høring, samt at der holdes ét samlet borgermøde i høringsperioden. Solcelleanlægget skal indgå i en større projektportefølje af VE-anlæg, som skal føre strøm til European Energys kommende PtX-anlæg i Nakskov.

Sagsfremstilling

Lolland kommune har modtaget en ansøgning fra European Energy om etablering af et solcelleanlæg ved Tryghuse (**Bilag 1**).

På baggrund af ansøgningen er der lavet et idéoplæg for projektet (**Bilag 2**) med henblik på at udsende det i offentlig høring i 6 uger inden planlægningen igangsættes.

Arealet der ansøges om, er på 226 ha, fordelt på to arealer, hvor Maglehøjvej gennemskærer de to arealer.

Energien fra solcelleanlægget, der forventes at kunne producere omkring 198.000 MWh, vil skulle bruges i European Energys kommende PtX-anlæg, der vil blive etableret på erhvervsområdet ved Stensø syd for Nakskov Havn.

Solcelleanlægget vil have indarbejdet spredningskorridor, og der vil blive etableret et beplantningsbælte på 6 rækker svarende til ca. 10 meter langs solcelleanlæggets ydre grænse.

Der vil som udgangspunkt blive holdt følgende afstande til naboer, afhængigt af, hvor mange sider af deres bolig, solcelleanlægget vil være på:

- Ved anlæg på én side af boligen er udgangspunkt 200 meter til nabo.
- Ved anlæg på to sider af boligen er udgangspunkt 300 meter til nabo.
- Ved anlæg på tre sider af boligen er udgangspunkt 750 meter til nabo.

I området hvor anlægget ønskes etableret, er der ikke udlagt nogen ramme til tekniske anlæg. Med dette idéoplæg foretages en indledende høring forud for den forestående detailplanlægning.

I forbindelse med udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlægget, vil der blive udarbejdet en miljøkonsekvensrapport af planerne og for selve solcelleanlægget.

Dette solcelleprojekt indgår i en større projektportefølje af VE-anlæg, som skal føre strøm til European Energys kommende PtX-anlæg i Nakskov. Dette står der mere om i **Bilag 1**. I første omgang skal der planlægges for tre solcelleprojekter - Tryghuse, Torpevej og Holeby. Senere bliver der lavet idéoplæg og planlagt for de øvrige vindmølle- og solcelleprojekter - Stokkemarke, Korsnakke Skanse, Bulskov, Hobyvej, Kappel og Holleby.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Miljøvurderingsloven

Høring/Udtalelse

Administrationen anbefaler, at idéoplægget sendes i 6 ugers offentlig høring.

Administrationen anbefaler, at der i samarbejde med udvikler afholdes ét samlet borgermøde i høringsperioden for de tre første solcelleprojekter. Det foreslås, at borgermødet holdes den 18. juni 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byråd, indstiller:

- at idéoplæg for solcelleanlæg ved Tryghuse sendes i 6 ugers offentlig høring, med henblik på at udarbejde kommuneplantillæg og lokalplan for solcelleanlæg ved Tryghuse.
- at der i høringsperioden holdes ét samlet borgermøde for de første tre solcelleprojekter.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 12. maj 2025, punkt 7:

Fraværende: Klaus Svensson

Godkendt som indstillet.

Din Stemme ønsker ikke at gå videre med projektet, da mængden af VE-anlæg ikke står i forhold til udbyttet for Lolland.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. maj 2025, punkt 5:

Fraværende: Vibeke Grave

Med henblik på perspektivering af ideoplægget, vedlægges materiale fra European Energy dagsordenspunktet, fremlagt på byrådsmødet den 19. december 2024 (lukket punkt).

Beslutning fra Byrådet, den 27. maj 2025, punkt 4:

Fraværende: Steffen Rasmussen.

Godkendt.

Imod stemte løsgænger Leo Christensen, Din Stemme og Enhedslisten.

Din Stemme ønsker ikke at gå videre med projektet, da mængden af VE-anlæg ikke står i forhold til udbyttet for Lolland.

Leo Christensen og Enhedslisten stemmer imod, idet det ønskes, at PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 10:

Godkendt som indstillet. Sagen er, på det foreliggende grundlag, endeligt afgjort i KTMU.

Beslutning

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, fremsatte følgende ændringsforslag:

Godkender den oprindelige indstilling med tilføjelsen af, at såfremt sagen genfremsættes, skal PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Ændringsforslag afvist.

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, løsgænger.

Øvrige byråd stemte imod ændringsforslaget.

Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø, Tine Vinther Clausen, Venstre, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning.

Ændringsforslag godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet det ønskes, at PtX-anlægget og alle de enheder der skal levere VE til anlægget behandles samlet.

Øvrige Byråd stemte for ændringsforslaget.

Initiativsagens oprindelige indstilling bortfaldt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Projektoplæg fra European Energy - Tryghuse

Bilag 2 - Idéoplæg - solcelleanlæg ved Tryghuse

Bilag 3 - Præsentation European Energy

Bilag 4 - Samlet høringssvar Tryghuse

Bilag 5 - Gennemgang af høringssvar - idéfase - Solceller ved Tryghuse

Bilag 6 - Udvidet projektareal - Tryghuse

Punkt 19: Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm

01.02.05-P16-29-24

Historik

Byrådet godkendte på mødet den 21. juni 2023 at nedlægge almene ældreboliger på Svanevej Ældrecenter samt at afhænde ejendommen til efterskole-, turisme- og boligformål.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har efterfølgende den 19. november 2024, i forbindelse med godkendelse af salget af ejendommen, stillet det vilkår, at ejendommen ikke må anvendes til boligformål, men skal anvendes som feriehotel.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling og indstilling:

At bruge Økonomiudvalgets beslutning (uden borgerhøring), om at sælge til private der ønsker et hotel, som begrundelses for at kommuneplanen skal være uden borgerhøring er en udemokratisk cirkelbeslutning.

Byrådets flertal har desuden på byrådsmødet den 30.04.2025 afvist at godkende delegationen vedr. kommuneplantillæg hvorfor den må være trådt ud af kraft.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, Løsgænger forventer at administrationen færdiggør sagsfremstilling med en henvisning til den paragraf i planloven der ønskes anvendt vedr. udsagnet ”Ved ændring af planloven i 2023 blev det frivilligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, om der skal gennemføres en forudgående inddragelse af offentligheden (ideoplæg) i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg)”

Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, Løsgænger indstiller at kommuneplantillægget kommer i 4 ugers høring. I høringsperioden udarbejder administrationen en oversigt over de udgifter som projektet vil give Lolland kommune.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Sagen omhandler igangsættelse af et kommuneplantillæg og en lokalplan, der giver mulighed for, at det tidligere Svanevej Ældrecenter i Bandholm kan anvendes som feriehotel.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har modtaget en ansøgning fra ejer af Rolighedsvej 1 og 3 i Bandholm - det tidligere Svanevej Ældrecenter - som ønsker en ny lokalplan, der giver mulighed for at ejendommen kan anvendes som feriehotel.

Ejendommen er beliggende i den vestlige udkant af Bandholm by med marker mod nord og vest, boliger mod øst og Bandholm Kirke mod syd. Placeringen og den foreslåede afgrænsning af lokalplanen er vist på **Bilag 1**.

Ejer ønsker, at det tidligere ældrecenter omdannes til et moderne, ubemandet hotel med respekt for bygningens eksisterende arkitektur, struktur og funktioner. Projektet tilstræber at skabe en bæredygtig og funktionel anvendelse af den eksisterende bygning, der bidrager positivt til områdets byliv og overnatningskapacitet. Byggeriet skal fremadrettet kunne rumme op mod 45-50 hotelværelser med afsæt i ca. 35 værelser under eksisterende bygningsmasse.

Lokalplanen skal også sikre den fremtidige udvikling og skal derfor give mulighed for at bygningsarealet på sigt kan udvides med en tilbygning i 1 eller 2 etager med en maks. bygningshøjde på 8,5 meter, samt en forøgelse af bebyggelsesprocenten fra de nuværende 40 til 55.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Eksisterende plangrundlag

I "Kommuneplan 2025-2037" ligger området indenfor kommuneplanramme "363-4.D.2 Offentligt område ved Rolighedsvej i Bandholm", der udlægger området til offentligt formål - plejecenter mv.

Området er endvidere omfattet af Lokalplan 363-18 - Bandholm by, hvor området er udlagt til offentligt formål (plejehjem). Lokalplanen blev vedtaget af Maribo Kommune i 1982.

Hverken kommuneplanens ramme eller lokalplanen giver mulighed for feriehotel. Der skal derfor udarbejdes et tillæg til kommuneplanen og ny lokalplan, for at projektet kan realiseres.

Omdannelsen til feriehotel er i overensstemmelse med kommuneplanens hovedstruktur, hvor Bandholm er udpeget som et turismecenter.

Høring/Udtalelse

Ved ændring af planloven i 2023, blev det frivilligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, om der skal gennemføres en forudgående inddragelse af offentligheden (idéoplæg) i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg). I denne sag vurderes det ikke at være nødvendigt, da det allerede er besluttet på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 19. november 2024, at Lolland Kommune vil sælge grunden inklusiv bygninger til feriehotel. Inddragelse af offentligheden vil ske i den offentlige høring af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- at der igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for feriehotel på Svanevej i Bandholm.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 6:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø, Tine Vinther Clausen, Venstre, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning.

Ændringsforslag godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet det ønskes at kommuneplantillægget kommer i 4 ugers høring, samt at der udarbejdes en oversigt over de udgifter som projektet vil give Lolland Kommune.

Øvrige Byråd stemte for ændringsforslaget.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort

Punkt 20: Igangsætning - Kommuneplantillæg og lokalplan for boliger på Vestergade i Maribo på den tidligere Irma-Fakta-grund

01.02.05-P16-293-23

Historik

På Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 22. august 2024 har bygherre vist en præsentation af boligprojekter, heriblandt et boligprojekt for det pågældende område på Irma-Fakta-grunden i Maribo..

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling og indstilling:

At projektet har Økonomiudvalgets opbakning (uden borgerinddragelse) er ikke en begrundelse for at udlade høring af kommuneplantillægget.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, Løsgænger forventer at administrationen færdiggør sagsfremstilling med en henvisning til den paragraf i planloven der ønskes anvendt vedr. udsagnet ”Ved ændring af planloven i 2023 blev det frivilligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, om der skal gennemføres en forudgående inddragelse af offentligheden (ideoplæg) i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg)”

Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, Løsgænger indstiller at kommuneplantillægget kommer i 4 ugers høring. I høringsperioden udarbejder administrationen en oversigt over de udgifter som projektet vil give Lolland kommune.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget. Sagen omhandler igangsætning af kommuneplantillæg og lokalplan for boliger på Vestergade i Maribo på den tidligere Irma-Fakta-grund.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har modtaget en ansøgning om kommuneplantillæg og ny lokalplan for boliger på den tidligere Irma-Fakta-grund i Maribo (Vestergade 4 og 6) samt en del af den tilstødende grund Vestergade 8. For at kunne opfylde kravene til parkering, har ansøger lavet en aftale med ejeren af naboejendommen Vestergade 2A om, at et mindre areal af grunden må anvendes som parkering til det nye byggeri.

For at sikre vejadgang til området, fremtidig mulig offentlig adgang igennem området, og en sammenhæng i bebyggelsen - omfatter lokalplanafgrænsningen, udover selve projektet, ejendommene Vestergade 8, Vestergade 2A, Nørregade 3A og Nørregade 9 (TDC) samt det offentlige parkeringsareal med adgang fra Suhrs Gade. Afgrænsningen er vist på **Bilag 1**.

Ansøger ønsker at opføre 48 boliger bestående af en blanding af tre boligstørrelser, som sikrer en blandet beboersammensætning.

Lokalplanen skal give mulighed for opførelse af en boligetageejendom med følgende omfang:

- Maks. 3½ etage.
- Facadehøjde, som Vestergade 3 og Nørregade 3.
- Bygningshøjde maks. 16,5 meter.
- Bebyggelsesprocent maks. 150.

Bebyggelsesmulighederne begrundes med henvisning til det tidligere Olsens Hotel, der tidligere var opført på grunden (**Bilag 2**), men som brændte i 1959. Herudover kan byggeriet skabe huludfyldning på Vestergade 6. Bebyggelsen skal være i samme arkitektur som det gamle hotel og samme omfang af bagbygninger. Forslag til udformning og disponeringsplan af ny bebyggelse kan ses på **Bilag 3**, og bagbygninger af det tidligere Olsens Hotel kan ses på **Bilag 4**.

For at realisere det ønskede boligprojekt i området er det en forudsætning, at der udarbejdes et tillæg til Kommuneplan 2025-2037, som ændrer den eksisterende ramme. Derudover skal der udarbejdes en ny lokalplan for området. Dette er nødvendigt, da projektet overskrider den gældende lokalplan og rammebestemmelser for maksimalt etageantal, bebyggelsesprocent, gesimshøjde samt anvendelse af stueetage og 1. sal.

Administrationen foreslår, at der gives mulighed for opførelse af boliger på det pågældende område, da butikker bør koncentreres omkring Torvet og Østergade for at sikre et mere sammenhængende butiksstrøg.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Planloven

Strategiske fyrtårne - Boligudvikling

Lokalplanen er med til at understøtte boligfyrtårnet, da planen giver mulighed for opførelse af moderne og attraktive boliger, der kan imødekomme behovene hos både nuværende og tilflyttende borgere. Derudover understøtter den kommunens bymønster, hvor Maribo udgør en hovedby.

Kommuneplan 2025-2037 og Lokalplan

I "Kommuneplan 2025-2037" ligger området inden for ramme "360-C6 - Bymidten i Maribo", der udlægger området til centerformål - bymidte, herunder boliger, butikker, offentlige og rekreative formål mv. Rammen fastlægger, at bebyggelse højst må opføres i 2,5 etage med en bygningshøjde svarende til naboens og en gesimshøjde på maks. 6,5 meter. Bebyggelsesprocenten må maks. være 100. Derudover fastlægger den sluttet bebyggelse med facade i skel og at ny bebyggelse skal i karakter, dimensioner og udformning svare til den eksisterende.

Området er omfattet af "Lokalplan 363-53 - Maribo bykerne - Østergade/Torvet/Vestergade mv.", der giver mulighed for at området kan anvendes til bolig- og erhvervsformål, herunder detailhandel med dagligvarer og udvalgsvarer.

Hverken kommuneplan eller lokalplan giver mulighed for bebyggelse i 3½ etage, en bebyggelsesprocent på 150, en højere gesimshøjde end 6,5 meter, og lokalplanen giver ikke mulighed for, at stueetage og 1. sal kan anvendes til boliger, hvorfor der skal udarbejdes et kommuneplantillæg og en ny lokalplan, for at projektet kan realiseres.

Høring/Udtalelse

Ved ændring af planloven i 2023, blev det frivilligt for kommunalbestyrelsen at beslutte, om der skal gennemføres en forudgående inddragelse af offentligheden (idéoplæg) i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen (kommuneplantillæg). I denne sag vurderes det ikke at være nødvendigt, da der ikke ændres på anvendelsen. Inddragelse af offentligheden vil ske i den offentlige høring af forslag til lokalplan.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- At der igangsættes kommuneplantillæg og lokalplan for boliger på Vestergade i Maribo på den tidligere Irma-Fakta-grund.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 7:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø, Tine Vinther Clausen, Venstre, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning.

Ændringsforslag godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet det ønskes at kommuneplantillægget kommer i 4 ugers høring samt at der udarbejdes en oversigt over de udgifter som projektet vil give Lolland Kommune.

Øvrige Byråd stemte for ændringsforslaget.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort

Bilag 2 - Olsens Hotel i Maribo_UA

Bilag 3 - Forslag til udformning og disponeringsplan_undt

Bilag 4 - Olsens Hotel set fra bagsiden_UA

Punkt 21: Finansiering af "Folkeskolens Kvalitetsprogram"

00.01.00-Ø00-4-25

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling og indstilling:

Finansiering af "Folkeskolens Kvalitetsprogram" bliver fundet ved at fjerne penge til andre opgaver i Folkeskolen. Der er derfor ingen tvivl om at hvis ikke den fulde finansiering bliver tilført Folkeskolen så er det de facto en nedskæring gennem at pålægge skolerne nye opgaver uden penge.

Indstilling fra Birthe Lauridsen, Enhedslisten og Leo Christensen, Løsgænger:

Byrådet følger udvalgets indstilling om at alle pengene som Lolland kommune tilføres i bloktilskud fra og med 2025 til løsning af disse opgaver, skal tilfalde Folkeskolerne gennem en forøgelse af klassetildelingen.

Sagsresumé

Med denne sag træffer Børne- og Skoleudvalget beslutning om finansieringen bag aftalen om "Folkeskolens Kvalitetsprogram".

Sagsfremstilling

Et bredt flertal i folketinget indgik i 2024 aftale om folkeskolens kvalitetsprogram.

Finansieringen af folkeskolens kvalitetsprogram indgik som en del af økonomiaftalen for 2026 mellem regeringen og KL, og er sidenhen udmøntet via lov- og cirkulærepogrammet for budgetlægningen af 2026 og frem. Finansieringen udmøntes via et forhøjet bloktilskud til landets kommuner.

Samlet set har aftalen en finansiering på 3.355 mio. kr., hvoraf størstedelen findes ved omprioritering af eksisterende opgaver i folkeskolen. Der gives dog ved fuld indfasning af aftalen i 2030 en central finansiering fra staten på 740 mio. kr. Heraf vedrører 550 mio. kr. kommunale opgaver som f.eks. juniormesterlære, styrket indsats i dansk og matematik og øget aktivitet i fritidstilbud ved kortere skoledage.

Finansieringen af aftalens kommunale opgaver er beskrevet i nedenstående tabel.

Mio. kr., 2025-pl	2025	2026	2027	2028	2029	Varigt
Kommunale mindreudgifter (a)	- 1.222	- 2.876	- 2.818	- 2.797	- 2.720	- 2.720
Afskaffelse af understøttende undervisning (UUV)	- 1.080	- 2.593	- 2.593	- 2.593	- 2.593	- 2.593
Ny fagtimetalsfordeling	- 142	- 283	- 225	- 204	- 127	- 127
Kommunale merudgifter (b)	1.288	3.146	3.140	3.334	3.264	3.270
Skolens timebank	1.123	2.748	2.735	2.913	2.833	2.839
Heraf styrket indsats i dansk og matematik	46	213	317	520	520	520
Flere praktiske fag	- 7	- 17	- 9	7	16	16

Øget aktivitet i fritidstilbud	75	180	180	180	180	180
Juniormesterlære	85	203	203	203	203	203
Erhvervspraktik til alle	13	32	32	32	32	32
Central finansiering (a+b)	66	270	322	537	544	550
Andel Lolland Kommune t.kr.	436	1.782	2.125	3.544	3.590	3.630

Lolland Kommunes andel af det samlede bloktilskud udgør 0,66 procent. Ved fuld indfasning af aftalen, er finansieringen fra statslig side til Lolland Kommune således 3,630 mio. kr.

Da midlerne er udmøntet via bloktilskud, og ikke øremærkede statslige puljer, er det op til kommunalbestyrelsen at beslutte, hvorvidt midlerne skal bevilliges til fagudvalget, eller om det vurderes, at opgaverne i aftalen kan løses inden for fagudvalgets eksisterende budgetramme.

Juniormesterlærer er en af indsatserne i folkeskolens kvalitetsprogram, der har opstart med skoleåret 2025/2026 i august 2025. Børne- og Skoleudvalget har på deres marts møde truffet beslutning omkring organiseringen heraf. Juniormesterlærer er et nyt tiltag, der finansieres af den centrale finansiering fra staten. Derfor anbefaler administrationen, at den centrale finansiering i 2025 gives som tillægsbevilling på næstkommende budgetopfølgning til opstart og etablering af juniormesterlære.

Med henvisning til at det kommunalbestyrelsens opgave at beslutte, hvordan midler der er givet via bloktilskud skal anvendes, anbefaler administrationen, at der i budgetforhandlingerne for 2026 tages stilling til finansieringen af folkeskolens kvalitetsprogram.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Børne- og Skoleudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at finansieringen af folkeskolens kvalitetsprogram indgår i budgetlægningen for 2026 og frem.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 14. august 2025, punkt 5:

Godkendt med bemærkning om, at udvalget indstiller til, at beløbet til fulde afsættes til at løfte kvaliteten i folkeskolerne.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 21. august 2025, punkt 14:

Godkendt.

Beslutning

Formand for Børn- og Skoleudvalget, Thomas Østergaard, Socialdemokratiet, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning.

Ændringsforslag godkendt.

Behandlingsplan

BS-ØKE

Bilag

Punkt 22: Principper for ny takststruktur Lolland Færgefart

13.25.00-000-1-25

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 28. august 2025

Enhedslisten og Leo Christensen har iflg. deres initiativret ønsket sagen behandlet i byrådet med følgende supplerende sagsfremstilling.

Punktet handler om noget der bliver diskuteret ivrigt blandt borgerne i Lolland Kommune, hvorfor det er rimeligt at hele byrådet er med i drøftelserne.

Beslutning: Klima- Teknik og Miljøudvalget pålægges at offentliggøre resultatet af deres drøftelser.

Sagsresumé

Med denne sag skal Klima-, Teknik- og Miljøudvalget drøfte og efterfølgende beslutte principper for fastlæggelse af takster med henblik på, at disse takster kan være gældende fra 1. oktober 2025.

Sagen indeholder en række principper for takstfastsættelsen, som vil blive gennemgået kort på mødet forud for drøftelserne.

Sagsfremstilling

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget drøftede d. 7. april 2025 et oplæg om ny takststruktur for Lolland Færgefart. Herefter har takststrukturen været drøftet af Ø-kontaktudvalget hhv. d. 10. april, 26. maj samt 27. juni 2025. Referaterne fra disse møder er vedlagt sagen som bilag.

De principper, der skal træffes beslutninger om for at muliggøre en enkel beregning af de kommende takster er:

- **Bookingrabat.** Skal der arbejdes med en lavere pris ved booking og betaling online på alle tre færger? Administrationen anbefaler fastholdelse af princippet om bookingrabat, da online booking og betaling vil formindske den administrative byrde for færge-/billetpersonale, uanset hvilken betalings-/betjeningsmodel der findes i fremtiden, og det derfor vil være at anbefale at have et økonomisk incitament til at booke og betale online.
- **Højere takster for erhvervsdrivende.** Skal der arbejdes med højere takster for erhvervsdrivende med henblik på at kunne bruge dette provenu til lavere takster for private? Lolland Kommune får tilskud til godstransport, som kan finansiere nedsættelse af taksterne med op til 80 procent. Såfremt godstilskuddet ikke anvendes inden for det år, hvor tilskuddet er givet, skal det resterende beløb anvendes til at nedsætte de øvrige takster året efter. Administrationens anbefaling er, at taksterne hæves, således at tilskuddet kan anvendes til formålet, og brugerne dermed ikke rammes direkte.
- **Periodekort.** Skal der arbejdes med periodekort? Ikke som de tidligere værdikort, som kan ansues som en form for klippekort uden udløbsdato, men som et "buskort" gældende til ubegrænset trafik i en given periode. Økontaktudvalget er enige om, at man ønsker at tilgodese øboere, sommerhusejere og indpendlere i forhold til turister. Det er administrationens anbefaling, at der indføres periodekort, som har en pris svarende til fx. 10 ture pr. måned. Dette vil tilgodese øboere, pendlere og sommerhusejere.
- **Forskellige takster for øboere, pendlere, sommerhusejere og turister?** Skal der indarbejdes differentierede priser for de forskellige kundegrupper? Det er administrationens anbefaling, at dette løses ved indførelsen af periodekort, og at der ikke differentieres i kundegrupperne på andet grundlag.
- **Børn.** Hvilke særforhold skal gælde for børn? Hidtil har børn under 4 år været gratis, mens taksterne for børn i alderen 4 - 16 år har været lavere end taksten for voksne. Administrationen anbefaler, at det indføres, at børn op til 12 år er gratis, således at fx de børn, der pendler til skolen på Fejø er gratis. Det kan endvidere drøftes, om der skal indføres særvilkår for unge under uddannelse.
- **Solidaritet i taksterne mellem øerne eller følge princippet i Blå Landevej?** Blå Landevej er et tilskud, som kommunen får fra staten til at kunne nedsætte færgetaksterne ud fra en tænkning om, at det skal koste det samme at transportere sig pr. km i Danmark, uanset om landevejen er asfalt eller vand. Altså skal det ifølge dette princip være dyrere at sejle, jo længere afstanden er mellem afgangshavnen og ankomsthavnen. Administrationen anbefaler, at der differentieres, så principperne i det statslige tilskud fastholdes.
- **Olietillægget.** Det er administrationens anbefaling, at olietillægget som begreb nedlægges, og at det indregnes i taksterne med det niveau, der er gældende i august 2025.

Med baggrund i principbeslutningerne vil administrationen beregne de kommende takster og fremlægge disse til politisk behandling i september 2025.

Der vil være en vis usikkerhed forbundet med beregningerne af indtægter uanset, hvilke principbeslutninger, der træffes. De beregninger, der udarbejdes, vil være med baggrund i antallet af solgte billetter i 2024.

Dertil kommer en usikkerhed i forhold til efterspørgslen efter en takstændring, samt en usikkerhed i fordelingen mellem de forskellige kategorier af biler, særligt andelen, der fremover evt. vil købe et periodekort.

Økonomi

Taksterne er fastsatte ud fra, at de skal kunne nå færgernes indtægtsbudgetter. Dette forudsætter, at antallet af solgte billetter skal være på samme niveau som i 2024.

Taksterne er angivet inklusiv nedsættelse som følge af det statslige tilskud fra Blå Landevej, det vil sige den nettotakst, som forbrugerne vil skulle betale. I kommunens takstblad, som vedtages sammen med budgettet for 2026 den 9. oktober 2025, vil det være bruttotaksterne, det vil sige taksterne før nedsættelsen som følge af det statslige tilskud fra Blå Landevej, som fremgår.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter de beskrevne principper og træffer beslutning for hvert princip.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 11. august 2025, punkt 4:

Drøftet.

Beslutning

Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø, Tine Vinther Clausen, Venstre, fremsatte følgende ændringsforslag til initiativsagens indstilling:

Byrådet stadfæster udvalgets beslutning om at drøfte de beskrevne principper.

Ændringsforslag godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, og Leo Christensen, løsgænger, idet det ønskes, at Klima-, Teknik og Miljøudvalget pålægges at offentliggøre resultatet af deres drøftelser.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Bilag

Referat fra Økontaktudvalgsmøde den 27. juni 2025

Referat af økontaktudvalgsmøde den 26. maj 2025

Referat fra Økontaktudvalgsmøde den 10. april 2025

Priser pr. 1. marts 2025 Lolland Færgefart

Punkt 23: Åben orientering

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Åben orientering til byrådsmødet den 28. august 2025.

1. Afgørelse fra Planklagenævnet - Klagesag om lokalplan for Sommerhusområdet Østersøbadet.

Beslutning

Lugtgener i Rødbyhavn grundet tangophobning.

Toiletforhold på Pilen

Bilag

Afgørelse - Klagesag om lokalplan for Sommerhusområdet Østersøbadet

Punkt 24: Lukket: Tilbagekøb af erhvervsareal i Maribo

03.00.12-G01-1-25

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod, idet det ikke ønskes at kommunen putter flere penge i grundene, men i stedet bør beskytte vores likviditet ved at lade den private virksomhed selv stå for salget.

Punkt 25: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-21-24

Taget til efterretning.

Punkt 26: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra byrådsmødet den 28. august 2025.

Beslutning

Godkendt.